

A BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

DOKTORI ÉS HABILITÁCIÓS SZABÁLYZATA

Budapest, 2016. július 11.

**Egységes szerkezetben a 2016. október 24-i, a 2017. január 30-i és a
2017. március 27-i szenátusi ülésen hozott határozatokkal.**

Tartalomjegyzék

1. rész   ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1. fejezet   A doktori képzés és fokozatszerzés általános szabályai
- 2. fejezet   A habilitáció általános szabályai
- 3. fejezet   Tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT)
- 4. fejezet   Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT)

2. rész   DOKTORI KÉPZÉS

- 5. fejezet   Doktori iskola létesítése és a folyamatos működésének feltételei
- 6. fejezet   A doktori iskola szerkezete
- 7. fejezet   Doktori Iskola Tanácsa (DIT)
- 8. fejezet   Felvétel doktori iskolába
- 9. fejezet   Komplex vizsga

3. rész   DOKTORI FOKOZATSZERZÉS

- 10. fejezet   A fokozatszerzési eljárás
- 11. fejezet   A doktori fokozat követelményei
- 12. fejezet   A doktori értekezés benyújtása
- 13. fejezet   A doktori bírálati eljárás lefolytatása
- 14. fejezet   A doktori fokozat odaítélése
- 15. fejezet   Külföldi doktori fokozat honosítása

4. rész   HABILITÁCIÓS ELJÁRÁSOK

- 16. fejezet   A habilitációs eljárás indítása
- 17. fejezet   A habilitációs eljárás lefolytatása
- 18. fejezet   A habilitáció odaítélése
- 19. fejezet   A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonása

5. rész   TUDOMÁNYOS TANÁCS

- 19/A. fejezet   A Tudományos Tanács létrehozása
- 19/B. fejezet   A Tudományos Tanács feladatai
- 19/C. fejezet   A Tudományos Tanács üléseinek rendje

6. rész   VEGYES RENDELKEZÉSEK

- 20. fejezet   Vegyes rendelkezések

Mellékletek

- 1. Tudományágak, melyekben az Egyetem doktori és habilitációs oklevél kiállítására jogosult
- 2. Az Egyetem doktori iskoláinak felsorolása
- 3. Az Egyetem tudományági habilitációs bizottságai és doktori tanácsai
- 4. Doktori oklevél mintapéldánya
- 5. Habilitációs oklevél mintapéldánya

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Szenátusa – a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 12. § (3) bekezdés eb) pontja felhatalmazása alapján, a vonatkozó jogszabályok, különösen az Nftv., továbbá a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. évi (XII.19.) Korm. rendelet előírásai figyelembe vételével – a BME Szervezeti és Működési Rendje mellékleteként a következő szabályzatot alkotja.

Első rész

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Fejezet

A doktori képzésről és fokozatszerzésről általában

1. §

- (1) A doktori képzés a mesterfokozat megszerzését követő képzésben a doktori fokozat megszerzésére készít fel¹, amely képzési és kutatási, valamint kutatási és disszertációs szakaszból áll². A doktori képzés során, a negyedik félév végén, a képzés képzési és kutatási szakaszának lezárásaként és a kutatási és disszertációs szakasz megkezdésének feltételeként komplex vizsgát kell teljesíteni, amely méri, értékeli a tanulmányi, kutatási előmenetelt.
- (2) Doktori képzés kizárólag doktori iskola keretében folytatható³. Az Egyetem az 1. mellékletben felsorolt tudományterületeken és művészeti területeken jogosult a "Philosophiae Doctor" (Doctor of Philosophy) tudományos fokozatszerzésre felkészítő PhD-képzésre, illetve a „Doctor Liberalium Artium” (Doctor of Liberal Arts) művészeti fokozatszerzésre felkészítő DLA-képzésre (továbbiakban egységesen: doktori képzés).
- (3) A doktori iskolák karonként szerveződnek. Több kart érintő karközi doktori képzésnél gesztor kar kerül kijelölésre. Az Egyetemen akkreditált doktori iskolák a 2. mellékletben kerültek felsorolásra. Doktori iskola létesítéséről, illetve megszüntetéséről a Szenátus dönt a jelen szabályzat 5. fejezetében meghatározott eljárás szerint.
- (4) Tudományos kérdésekben csak tudományos fokozattal rendelkező személy vehet részt a döntéshozatalban.
- (5) A doktori iskola vezetőjének munkáját segítő testület a Doktori Iskola Tanácsa (továbbiakban DIT). A DIT feladata a doktori képzés színvonalának biztosítása, valamint a képzés közbeni teljesítményértékelés (monitorozás).
- (6) A doktori fokozatot odaítélő testület az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (továbbiakban EHBBDT). Csak olyan tudományterületen és művészeti ágban adható ki fokozat, amelyben doktori képzés folyik. Az EHBBDT felügyeli, hogy az Egyetem valamennyi doktori iskolájában a képzés és a fokozatszerzés színvonala egységes legyen.

---

¹ Nftv. 16. §

² Nftv. 56. § (1)

³ 387/2012 (XII. 19.)Korm. rendelet. 1. § (1) bek.

- (7) A fokozatszerzési eljárást lefolytató testület a – tudomány-, illetve művészeti ág szerint szervezett – Tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (továbbiakban HBDT), amely az EHBDT részére javaslatot tesz a fokozat odaítélésére.⁴
- (8) Az (5)-(6) bekezdésekben nevesített bizottságok akkor határozatképesek, ha a bizottsági ülésen a szavazati jogú tagjainak többsége jelen van. A bizottság döntéseit általában nyílt vagy titkos többségi szavazatával hozza meg, kivéve a szabályzatban nevesített pontozásos szavazásokat. Egyszerű többségi szavazásnál az előterjesztést támogató döntéshez a jelenlévő szavazásra jogosultak több mint felének támogatása szükséges. A pontozásos szavazás mindig titkos, 1-2-3-4-5 pontokkal történik, és a pozitív döntéshez a jelenlévő szavazati jogú tagoktól elérhető maximális pontszám több mint 70%-a szükséges.
- (9) Az Egyetem a doktori képzést teljes idejű képzésként szervezi⁵, a költségviselés formája szerint 2012. szeptember 1-je előtt hallgatói jogviszonyt létesítők esetén államilag támogatott vagy költségtérítéssel formában, 2012. szeptember 1-től hallgatói jogviszonyt létesítők esetén állami (rész)ösztöndíjas vagy önköltséges⁶ formában.
- (10) Doktori képzésben legalább kettőszáznegyven kreditet kell szerezni. A képzési idő - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - nyolc félév.
- (11) A PhD, illetve DLA fokozat (továbbiakban: doktori fokozat) odaítéléséhez a tudományág, illetve művészeti ág magas színvonalú ismeretét, új eredményekkel gazdagító művelését és az önálló kutató/alkotó munkára való alkalmasságot a jelen szabályzat 3. részében ismertetett módon kell bizonyítani.

2. §

- (1) A doktori képzéssel és doktori fokozatszerzéssel kapcsolatos jogorvoslati kérelmet a dékánhoz – összeférhetetlenség vagy az EHBDT döntése esetén a rektorhoz – kell benyújtani a döntés közlésétől számított 15 napon belül. A jogorvoslati kérelmet 30 napon belül kell elbírálni, kivéve a doktori fokozat visszavonása elleni jogorvoslati kérelmet (lásd 38. §). A BME-vel hallgatói jogviszonyban állók jogorvoslati ügyeire „A BME Tanulmányi és vizsgaszabályzata” vonatkozik.
- (2) A habilitációs eljárás bármely döntésével kapcsolatos jogorvoslati kérelem csak jogszabálysértés és/vagy a Doktori és Habilitációs Szabályzat megsértése esetén nyújtható be. A jogorvoslati kérelmet a dékánhoz – összeférhetetlenség vagy az EHBDT döntése esetén a rektorhoz – kell benyújtani a döntés közlésétől számított 15 napon belül. A jogorvoslati kérelmet a benyújtástól számított 30 napon belül kell elbírálni.
- (3) A tudományos-szakmai értékelésen alapuló, az Nftv-ben és a doktori kormányrendeletben szabályozott összetételű testületek (bíráló bizottság, doktori tanács, habilitációs bizottság) által doktori, illetve habilitációs eljárásokban hozott döntések jogorvoslati ügyeiben a dékán (összeférhetetlenség vagy az EHBDT döntése esetén a rektor) az alábbi határozatokat hozhatja:
  - a) a kérelmet elutasítja,
  - b) a döntés elmulasztóját döntéshozatalra utasítja,

⁴ 387/2012 (XII. 19.)Korm. rendelet. 9. § (2) bek.

⁵ Nftv. 16. § (1) bek.

⁶ Nftv. 46. § (1) bek.

- c) a döntést megsemmisíti, és a döntéshozót új eljárás vagy az eljárás meghatározott, fellebbezéssel érintett részének ismételt lefolytatására utasítja. Amennyiben ehhez a megfelelő hatáskörrel rendelkező testület tagja(i)nak ismételt kijelölése szükséges, a tagokat a jelen szabályzat szerint erre hatáskörrel rendelkező testület jelöli ki.
- (4) Személyi kérdések esetén (értékelés, kinevezés, odaítélés, illetve erre irányuló javaslattal kapcsolatos kérdésekben) nem vehet részt a döntéshozatalban, aki az érintett személlyel
- közvetlen munkahelyi kapcsolatban van (azonos tanszék vagy ennek megfelelő intézményi osztály; vezetői-beosztotti viszony; rendszeres közös munka; utóbbi 5 évben megjelent közös közlemény), vagy
  - közeli hozzátartozója⁷, vagy
  - akitől az ügy tárgyilagosa elbírálása egyéb okból nem várható el.

2. Fejezet

A habilitáció általános szabályai

3. §

- (1) Az Egyetem a tudományos/művészeti fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint szakmai teljesítményének megítélése érdekében⁸ – erre irányuló kérelem esetén – habilitációs eljárást folytat le. A Humánpolitikai Szabályzatban meghatározott egyes munkakörök⁹ ellátásának szükséges feltétele a habilitáció. Egyetemi tanári munkakörnél – a Szenátus döntésének előkészítéséhez – az EHBDD az egyetemi tanári pályázatot külön véleményezi.
- (2) A habilitáció a tudományos fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint tudományos, illetve műszaki alkotói teljesítményének elismerése.
- (3) Művészeti ágban a habilitáció a művészeti fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint művészeti alkotóképességének megítélése.

4. §

- (1) A habilitáció az Egyetemre benyújtott kérelem alapján lefolytatott habilitációs eljárás eredményeként nyerhető el.
- (2) Habilitáció iránti kérelmet az nyújthat be, aki¹⁰
- a) doktori fokozattal rendelkezik és a fokozat megszerzése óta, – de legalább 5 éve – magas szintű, önálló, tudományos, illetve alkotó tevékenységet folytat. Hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben legalább 8 féléven keresztül oktatott. Ezen túlmenően témavezetői feladatokat látott el (TDK, diplomamunka, PhD vagy DLA), vagy a szakmailag illetékes doktori iskola keretében oktatott;

---

⁷ a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:1. § (1) bekezdés 1. pont

⁸ Nftv. 108. § 7. pont

⁹ Nftv. 28. § (5) bek.

¹⁰ 387/2012. Korm. rendelet 21. § (1) bek.

b) tudományos alkotással történő habilitáció esetén rendszeres, magas szintű szakirodalmi tevékenységet folytat, amelyet rangos nemzetközi, lektorált, a szakterület lehetőségei szerint impakt faktorral rendelkező folyóiratokban megjelent cikkek és ugyanilyen helyeken megjelenő hivatkozások igazolnak. Emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos/művészeti rendezvényeken;

műszaki alkotással történő habilitáció esetén rendszeres, magas szintű alkotó tevékenységet folytat, amelyet megvalósult szabadalmak, tervek, valamint nemzetközi, lektorált folyóiratcikkek és ugyanilyen helyeken megjelenő hivatkozások igazolnak. Emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos rendezvényeken. Nemzetközileg is kiemelkedő gyakorlati eredményeinek pozitív hazai és nemzetközi szakmai visszhangja nyomtatott formában is megjelent;

művészeti alkotással történő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, és ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív, nyomtatásban megjelent visszhangja igazolja;

c) a hazai és nemzetközi tudományos/művészeti szakmai közéletben tevékenyen részt vesz;

d) korszerű szakmai ismereteit áttekinthető, elsajátítható rendszerbe tudja foglalni, azaz tananyagformáló képességgel rendelkezik;

e) rendszerbe foglalt ismereteit szóban és írásban is át tudja adni (előadás, kollokvium, tankönyv, jegyzet stb.), azaz ismeretátadó képességgel rendelkezik;

f) idegen nyelven is képes tantermi előadást tartani és tananyagot formálni.

- (3) A habilitációs eljárás magyar nyelven, vagy kérelemre részben vagy egészben az Egyetem más oktatási nyelvén folytatható le. Ebben az esetben a habilitációra vonatkozó kérelem és mellékletei idegen nyelven is benyújthatók.

5. §

- (1) Az Egyetem azokon a tudományterületeken, azokban a tudományágakban és művészeti ágakban folytathat le habilitációs eljárást és ítélhet oda habilitációt, amelyekben doktori fokozat odaítélésére jogosult.
- (2) A kérelmező doktori fokozatának tudományágától eltérő tudományágban akkor kérhető a habilitációs eljárás megindítása, ha a kérelmezőnek a tudományos fokozat megszerzése óta kifejtett tevékenysége ezt indokolja¹¹.

---

¹¹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet 21. § (4) bek.

3. Fejezet

Tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT)

6. §

- (1) A karokon folyó képzés tudomány-, illetve művészeti ágaiában (1. melléklet) szervezett tudomány-, illetve művészeti ági „doktori tanács és habilitációs bizottság”-ok a HBDT-k, amelyeket az EHBDT a doktori fokozatszerzési eljárás és a habilitációs eljárás lefolytatására hoz létre¹². Az EHBDT a HBDT-re ruházza át a doktori és a habilitációs eljárás átruházható jogosultságait¹³, melyek közül egyes jogköröket különösen indokolt esetben – időszakosan vagy meghatározott eljárásra vonatkozóan – visszavonhat. A jogkör(ök) visszavonásáról – az EHBDT testületi döntéssel hozott indoklásával – az EHBDT elnöke tájékoztatja a rektort.
- (2) A HBDT tagjait és elnökét – a doktori iskola törzstagjainak javaslata alapján hozott EHBDT döntést követően – az EHBDT elnöke bízza meg. A HBDT elnöke az Egyetemen teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott, magas tudományos elismertségű, „MTA doktora” fokozattal/címmel vagy Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal rendelkező egyetemi tanára. A HBDT elnök munkáját az általa megbízott helyettese és titkár segíti.
- (3) A HBDT tagjainak kiválasztásakor biztosítani kell, hogy a tagok
  - a) közül az adott felsőoktatási intézményben, teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktatók vagy tudományos kutatók rendelkezzenek egyetemi tanári kinevezéssel vagy habilitációval,
  - b) legalább kétharmada egyetemi tanár legyen, és
  - c) legalább egyharmada ne legyen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az Egyetemmel.¹⁴ A tagokkal szembeni további elvárás, hogy teljesítsék a törzstagság feltételeit.¹⁵ A bizottság tagjainak száma legalább 9 fő.
- (4) A HBDT munkájában a doktori ügyek tárgyalásakor részt vesz a doktorandusz önkormányzat képviselője.
- (5) A HBDT személyi összetételének biztosítania kell a művelt terület kellő szakmai lefedettségét. Az elnök és a tagok megbízatása 3 év, amely többször megismételhető.
- (6) A HBDT feladatai doktori ügyekben:
  - a) döntés a kreditek elismeréséről¹⁶
  - b) komplex vizsga tárgyainak kijelölése;
  - c) a doktori eljárás lefolytatása;
  - d) felvételi bizottság, a komplex vizsga bizottságának és a doktori értekezés bíráló bizottságának kijelölése, a bíráló bizottság véleménye alapján döntés a zárt védés iránti kérelemről;

¹² 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 9. § (2) d) pont, valamint 23. § (1) és (2) bekezdések

¹³ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 9. § (2) e) pont, valamint 22. § (4) és 23. § (1) bekezdések

¹⁴ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet 9. § (1) és 22. § (2) bek.

¹⁵ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet 9. § (1)

¹⁶ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 9. § (2) bek. e)

- e) javaslattétel az EHBDT részére a határidő túllépése, vagy egyéb okból megszakadt eljárás lezárása;
- f) javaslattétel az EHBDT számára a doktori fokozat odaítélésére, vagy a kérelem elutasítására;
- g) a jelen szabállyal összhangban lévő, az itt rögzített követelményeken túl a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszer összeállítása a komplex vizsgára bocsátásra, az értekezés bírálókhoz történő kiküldésére és a fokozat odaítélésére vonatkozóan;
- h) a részletes doktori követelményrendszer szükség szerinti felülvizsgálata és jóváhagyásra az EHBDT elé terjesztése;
- i) javaslattétel az EHBDT számára doktori fokozat honosítására.

(7) A HBDT feladatai habilitációs ügyekben:

- a) kérelemre a habilitációs eljárás elindítása, a habitusvizsgálat lefolytatása;
- b) szakértőbizottság, bíráló bizottság, szükség szerint további szakértők felkérése;
- c) a bizottságok jelentése és ennek megvitatása alapján javaslat az EHBDT részére a habitus megítélésére és az eljárás folytatására vagy lezárására, majd a habilitáció odaítélésére, vagy a kérelem elutasítására;
- d) javaslat az EHBDT részére a pályázat visszavonása miatt, vagy egyéb okból megszakadt eljárás lezárása;
- e) a jelen szabállyal összhangban lévő, az itt rögzített követelményeken túl a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes követelményrendszer összeállítása és jóváhagyásra az EHBDT elé terjesztése.

(8) A HBDT ülései zártak. A HBDT határozatképes, ha a döntéshozatalnál tagjai felénél többen vesznek részt. A bizottság döntéseit tagjainak (nyílt vagy titkos) egyszerű többségi szavazatával hozza meg, kivéve a szabályzatban nevesített pontozásos szavazásokat. A személyi szavazások titkosak, kivéve a döntés-előkészítést szolgáló munkaszervezési döntéseket (pl. bíráló bizottság kijelölése). A HBDT bármely szavazati jogú tagjának kérésére, bármely kérdésben titkos szavazást kell elrendelni. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít. A HBDT döntéseinek indokolása nyilvános.

(9) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki a 2. § (4) pontja értelmében összeférhetetlen. Az összeférhetetlenség lehetőségét az érintettnek jeleznie kell.

(10) A HBDT döntése elleni jogorvoslati kérelem benyújtására a 2. §-ban leírt módon és esetekben van lehetőség.

(11) A HBDT adminisztratív feladatait a gesztor kar dékáni hivatala látja el. A feladatköröket és az erőforrások biztosítását a dékán a HBDT elnök véleményének figyelembe vételével alakítja ki.

4. Fejezet

Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT)

7. §

- (1) Az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT) felügyeli az Egyetem doktori iskoláiban folyó képzést valamint állást foglal a doktori eljárások elvi kérdéseiben. Az EHBDT biztosítja, hogy az Egyetem valamennyi karán (szakán) a megítélés színvonala egységes legyen.
- (2) Az EHBDT-be *hivatalból delegálható tagok* a HBDT-k elnökei, akik helyettesíthetők a 6. § (3) betartásával. Az EHBDT tagjainak többsége hivatalból tag. Az EHBDT elnöke és elnökhelyettese az Egyetemen teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott, magas tudományos elismertségű, „MTA doktora” fokozattal/címmel vagy Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal rendelkező egyetemi tanár. Az elnököt az EHBDT javaslatára a rektor nevezi ki az EHBDT tagjai közül, míg az elnökhelyettest az EHBDT javaslatára az elnök kéri fel az EHBDT tagjai közül. Megbízatusuk 3-5 évre szól (többször ismételhető), legalább egyiküknek mérnöki kart kell képviselnie.
- (3) Az egyes karok által az EHBDT-be *hivatalból delegálható tagok*¹⁷ létszámának összegét n jelöli. A karok által az EHBDT-be delegálandó tagok összeállítása n értékétől függ az alábbi módon:
  - (a) Ha $n=0$, akkor az adott kar nem delegálhat tagot az EHBDT-be.
  - (b) Ha $0 < n < 3$, akkor az összes hivatalból delegált tag szavazati jogú tagja az EHBDT-nek. Ezen felül, az adott kar által összeállított listáról (mely az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló, MTA doktora címmel, Kossuth- vagy Széchenyi-díjjal rendelkező személyeket tartalmaz, nem tartalmazza az Egyetem Professor Emeritusait és a BME nyugalmazott egyetemi tanárait) a rektor megbíz további $(3-n)$ külső tagot, akik szavazati joggal rendelkeznek.
  - (c) Ha $n \geq 3$, akkor hivatalból delegált tagok közül 3 tag rendelkezik szavazati joggal, a többi hivatalból delegált tag tanácskozási jogú tagja az EHBDT-nek. A szavazati jogot az azonos karhoz tartozó EHBDT tagok állapítják meg éves ciklusokban. Ebben az esetben az adott kar nem jelölhet külső tagot.
  - (d) Ha a fenti szabály szerint a külső tagok aránya nem éri el az EHBDT létszámának egyharmadát, akkor a legnagyobb tudományos potenciállal rendelkező kari listákról az EHBDT elnöke további külső tagokat kér fel.
  - (e) A fenti számításnál az EHBDT elnökét az adott kar létszámába nem kell beszámítani.
- (4) Az EHBDT munkájában tanácskozási jogú tagként részt vesz a doktori iskola vezetője, amennyiben nem hivatalból delegált tagja a testületnek.

---

¹⁷ jelen szabályzat 7. § (2).

- (5) Az EHBDT munkájában a doktori ügyek tárgyalásakor részt vesz a doktorandusz önkormányzat képviselője.
- (6) Az EHBDT hivatalból delegált tagjai megjelölik helyetteseiket, akik valamely más tudományos funkciójukban (HBDT elnök, DIT elnök) eleve helyettesítik őket és rendelkeznek az MTA doktora címmel, illetve Kossuth- vagy Széchenyi-díjjal, a művészeti doktori iskolában emellett Steindl- vagy Ybl-díjjal. Külső tagok nem helyettesíthetők.
- (7) Az EHBDT
- a) véleményezi a doktori iskolák létesítési javaslatát;
  - b) a Szenátus részére rendszeresen értékeli az egyetemen folyó doktori képzést és fokozatszerzést, különös tekintettel az Nftv. 84/A. § (4) bekezdésére;
  - c) véleményezi a doktori iskola megszüntetésére tett rektori javaslatot, indokolt esetben kezdeményezi doktori iskolák megszüntetését;
  - d) dönt a doktori fokozat odaítéléséről, honosításáról és visszavonásáról;
  - e) megválasztja a felsőoktatási intézmény doktori iskoláinak vezetőit és megbízza, illetve felmenti a doktori iskola tanácsának tagjait;
  - f) létrehozza a fokozatszerzési eljárást lefolytató – tudomány-, illetve művészeti ág szerint szervezett – „Tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács”-okat (lásd 6. §);
  - g) jóváhagyja a HBDT-k által kidolgozott doktori fokozatszerzési, valamint habilitációs követelményrendszereket;
  - h) a Szenátus által átruházott hatáskörben dönt az Egyetemre jutó állami doktori ösztöndíjak karonkénti szétosztásáról;
  - i) figyelemmel kíséri az állami doktori ösztöndíjas keretek éves felhasználását, koordinálja a karok közti esetleges átcsoportosításokat;
  - j) dönt a habilitáció odaítéléséről;
  - k) véleményezi az egyetemi tanári pályázatokat a Szenátus részére;
  - l) véleményezi a tiszteletbeli doktor, a tiszteletbeli mester és az Ipari Professor címre tett kari javaslatokat, továbbá a Neumann János Professzori címre - a Humánpolitikai Szabályzatban foglaltak szerint - tett javaslatokat a Szenátus részére;
  - m) jóváhagyja a Professor Emeritus tagokat a doktori iskola törzstagjainál ¹⁸;n) javaslatot dolgoz ki a Szenátus részére a Doktori és Habilitációs Szabályzatra, illetve a szabályzat módosítására.
- (8) Az egyetemi tanári pályázatot véleményező eljárásban az EHBDT a jelölt tudományos munkásságát megfelelőnek tekinti, amennyiben a jelölt a pályázat benyújtásától számított 5 éven belül MTA doktora címet szerzett a pályázat tudományágában.
- (9) Amennyiben az egyetemi tanári pályázatot véleményező eljárás nem műszaki vagy természettudományos tudományterületen folyik, akkor a tudományághoz tartozó HBDT elnöke kezdeményezheti külső szakértők bevonását. A HBDT elnök kérése esetén az EHBDT elnök – a HBDT elnök javaslatát figyelembe véve – legalább két külső

---

¹⁸ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet 2. § (4) bek.

szakértőt meghív az EHBĐT egyetemi tanári pályázatot véleményező ülésére. A meghívott szakértők az adott tudományterületen jelentős doktori iskolát fenntartó társegyetemek habilitációs bizottságainak tagjai lehetnek. A meghívott szakértők az EHBĐT ülésre írásos véleményt készítenek.

- (10) Az EHBĐT ülései zártak. Az EHBĐT ülése határozatképes, ha a döntéshozatalnál tagjai felénél többen vesznek részt. A bizottság döntéseit tagjainak (nyílt vagy titkos) egyszerű többségi szavazatával hozza meg, kivéve a szabályzatban nevesített pontozásos szavazásokat. A személyi szavazások titkosak, kivéve a döntés-előkészítést szolgáló munkaszervezési döntéseket (pl. bizottság kijelölése). Az EHBĐT bármely szavazati jogú tagjának kérésére, bármely kérdésben titkos szavazást kell elrendelni. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít. Az EHBĐT döntéseinek indoklása nyilvános.
- (11) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki a 2. § (4) pontja értelmében összeférhetetlen. Az összeférhetetlenség lehetőségét az érintettnek a vita megkezdése előtt jeleznie kell.
- (12) Az EHBĐT döntése elleni jogorvoslati kérelemre a 2. §-ban leírt módon és esetekben kerülhet sor.
- (13) Az EHBĐT titkársági feladatait, a bizottság teendőivel összefüggő adminisztratív teendőket a Központi Tanulmányi Hivatal látja el.

Második rész

DOKTORI KÉPZÉS

5. Fejezet

Doktori iskola létesítése és a folyamatos működés feltételei

8. §

- (1) Doktori iskola létesítését legalább hét törzstag kezdeményezheti. A törzstagok többsége egyetemi tanár. Egy személy egyidejűleg csak egy doktori iskolában lehet törzstag.¹⁹
- (2) Két tudományágban működő doktori iskolában legalább tizenegy törzstagnak kell lennie, tudományáganként legalább négy törzstag, akik többsége egyetemi tanár, és kutatási tevékenységüket az adott tudományágban fejtik ki.²⁰
- (3) Egy tudományágú doktori iskola törzstagjai között folyamatosan biztosítani kell legalább 4 egyetemi tanár jelenlétét, továbbá, hogy az egyetemi tanárok többségben legyenek a törzstagok között. Több tudományágú doktori iskola esetén tudományáganként legalább 3 egyetemi tanár folyamatos jelenlétét kell biztosítani, továbbá, hogy az egyetemi tanárok többségben legyenek a törzstagok között. Új törzstagot a törzstagok testülete kooptálhat, az EHBDT jóváhagyásával.
- (4) Törzstag lehet az a PhD-val (művészeti doktori iskola esetében DLA-val) rendelkező személy, aki
  - a) a doktori iskola tudományágában, illetve művészeti ágában folyamatos, magas szintű szakmai tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység esetén az MTMT adatbázis alapján vizsgálendő, művészeti területen pedig alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív visszhangja igazolja,
  - b) a doktoranduszok vezetésére való alkalmasságát bizonyította azzal, hogy témavezetésével legalább egy hallgató doktori fokozatot szerzett (vagy kétszer volt 50%-ban témavezető), valamint
  - c) az Egyetemen teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktató vagy tudományos kutató, aki az Nftv. 26. § (3) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás megállapítására az Egyetemet jelölte meg, vagy
kutatóintézetben, teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott – Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező – tudományos tanácsadó vagy kutatóprofesszor, amennyiben az Egyetem a kutatóintézettel erre vonatkozó megállapodást kötött, vagy
az Egyetem – EHBDT által kutatói aktivitás szempontjából alkalmasnak minősített – Professor Emeritusa.

¹⁹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 2. § (1) bek.

²⁰ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 2. § (2) bek.

- (5) A 8. § (1) bekezdésben meghatározott törzstagok tekintetében legfeljebb két kutatóintézeti tag és egy Professor Emeritus tag vehető figyelembe. A 8. § (2) bekezdésben meghatározott törzstagok tekintetében pedig tudományáganként egy kutatóintézeti tag és tudományáganként egy Professor Emeritus tag vehető figyelembe.²¹
- (6) A törzstagok több mint felének rendelkeznie kell az „MTA doktora” fokozattal/címmel, vagy Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal. Az építőművészeti doktori iskolában – az előző mondatban szereplő követelmények helyett – minden törzstagnak rendelkeznie kell Ybl-díjjal.
- (7) Új doktori iskola alapításakor a törzstagnak legalább egy képzési ciklusban és a ciklushoz tartozó fokozatszerzési eljárás időtartamára folyamatosan meg kell felelnie a (4)-ben foglaltaknak, valamint vállalnia kell, hogy témavezetői tevékenységet is folytat a doktori iskolában (témakiírást tesz közzé vagy témavezetett hallgatója van).

9. §

- (1) A törzstagok készítik elő a doktori iskola alapításakor az iskola dokumentumait, amelyek tartalmazzák:
  - a) a doktori iskola tudományterületi, tudományági (művészeti ági) besorolását;
  - b) azokat a mesterképzési szakokat, amelyekre alapozva a felsőoktatási intézmény eleget tesz az Nftv. 16. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
  - c) a doktori iskola kutatási/művészeti területének megfogalmazását;
  - d) doktori eljárás eredményeként kiadható doktori fokozat elnevezését;
  - e) a doktori iskola vezetőjének javasolt személy megnevezését;
  - f) a doktori iskola törzstagjainak, a doktori iskola első három évre javasolt témavezetőinek, a doktori iskola további oktatóinak, meghívott hazai és külföldi oktatóknak (művészeti doktori iskola esetén művészeknek), kutatóknak a nevét, tudományos vagy művészeti önéletrajzát, az előző öt év legfontosabb tudományos (művészeti doktori iskola esetén tudományos vagy művészeti) eredményeinek, alkotásainak dokumentációját;
  - g) a doktori iskola Magyar Képesítési Keretrendszer 8. szintjének megfelelő képzési tervét;
  - h) a doktori iskola nemzetközi kapcsolatait, amelyek a működésben várhatóan figyelembe vehetők;
  - i) a doktori iskola minőségbiztosítási tervét és
  - j) a doktori iskola működési szabályzatát.

A dokumentációhoz mellékelni kell az érintettek nyilatkozatát arról, hogy vállalják a felkérést, és megfelelnek jogszabályban, illetve a jelen Szabályzatban rájuk vonatkozóan előírt feltételeknek.
- (2) A doktori iskola működése során a törzstagok döntenek
  - a) a doktori iskola tudományterületi, tudományági (művészeti ági) besorolását;
  - b) a doktori iskola kutatási/művészeti területének megfogalmazását;
  - c) a doktori iskola vezetőjének javasolt személyt;

²¹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 3. § (5) bek

- d) a doktori iskola törzstagjai körének – jogszabályi és jelen Szabályzat keretei közötti – összetételét illetően.
- (3) A doktori iskola létesítési dokumentációjának részét képezik a doktori iskola tevékenységével kapcsolatos együttműködési megállapodások²².
  - (4) Az EHBDT előzetes véleménye szükséges ahhoz, hogy a doktori iskola vezetőjének javasolt személy a doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelmet – a rektor útján – a szenátus elé terjessze jóváhagyásra.²³
  - (5) A doktori iskola nyilvántartásba vételét a rektor kezdeményezi az Oktatási Hivatalnál a vonatkozó kormányrendeletben részletezett dokumentumok csatolásával.²⁴
  - (6) A doktori iskola adatait folyamatosan frissíti a www.doktori.hu honlapon, hogy azok a doktori iskola állapotát naprakészen tükrözzék.
  - (7) A doktori iskola nyilvántartott adataiban történt változásokat az EHBDT a döntést követően 15 napon belül bejelenti az Oktatási Hivatalnak.²⁵
  - (8) A doktori iskola megszüntetéséről az EHBDT vagy a rektor kezdeményezésére a Szenátus dönt. A rektor kezdeményezése esetén a Szenátus döntése előtt beszerzi az EHBDT véleményét.²⁶
  - (9) A doktori iskola új tudományágának nyilvántartásba vételére az (1)-(3) bekezdéseket kell megfelelően alkalmazni.

6. Fejezet

A doktori iskola szerkezete

10. §

- (1) A doktori iskola működését az illetékes dékáni hivatal támogatásával a doktori iskola vezetője irányítja. A doktori iskola vezetője az Egyetem teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott, magas tudományos elismertségű, „MTA doktora” fokozattal/címmel rendelkező egyetemi tanára, az adott doktori iskola törzstagja, akit az EHBDT javaslata alapján a rektor nevez ki. Művészeti ágban működő doktori iskola vezetője esetén nem elvárás az MTA fokozat/cím.²⁷
- (2) A doktori iskola oktatói azok a tudományos, illetve művészeti fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a doktori iskola vezetőjének javaslatára – a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási feladatok ellátására.
- (3) A doktori téma kiírója az a PhD fokozattal (művészeti téma esetén DLA fokozattal) rendelkező oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a DIT jóváhagyta. A témakiírókkal szemben elvárás az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói haladják meg a doktori iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit. A témakiírónak a doktori fokozat (PhD, DLA) megszerzésétől számítva legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell

²² 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 5. § (3) bek.

²³ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 5. § (4) bek.

²⁴ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 6. §.

²⁵ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 7. §.

²⁶ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 8. §.

²⁷ MAB 2013/6/III/1 sz. határozat, II.2.8.

rendelkeznie. Amennyiben a témakiíró a doktori tanulmányok kezdetétől számított 3 éven belül eléri a teljes munkaidős alkalmazás életkori maximumát, akkor a téma meghirdetésének feltétele egy tartalék témavezető kijelölése.

- (4) Témakiíró az Egyetem tudományos fokozattal rendelkező teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktatója vagy kutatója, vagy az Egyetem Professor Emeritusa, vagy az Egyetemmel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény teljes munkaidőben foglalkoztatott munkatársa lehet (a továbbiakban külső témavezető). Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki az Egyetem részéről segíti a témavezető munkáját, és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.
- (5) Ha a kutatási téma indokolja, akkor a DIT javaslata és az EHBDT hozzájárulása alapján meghívott témavezető kérhető fel, feltéve hogy a doktorandusz munkáját az egyetemen végzi, és konzulens van kijelölve mellé. Részmunkaidős foglalkoztatás esetén is csak meghívott témavezetőként lehet doktori témát kiírni. A meghívott témavezetőnek is teljesítenie kell a (3) szerinti követelményeket.
- (6) Minden doktoranduszhoz egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve fokozatszerzésre való felkészülését. Kettős témavezetés csak nemzetközi együttműködés keretében végzett képzés, vagy interdiszciplináris kutatási téma esetén lehetséges a DIT által elfogadott és az EHBDT előzetes hozzájárulásával meghirdetett témakiírás alapján.
- (7) Egy témavezető – a doktori iskolától függetlenül – egyidejűleg legfeljebb négy doktorandusz munkáját irányíthatja (a fokozatszerzési eljárás megindítása feloldja ezt a korlátozást). A témavezetésre vonatkozó feltételek alól a DIT csak az EHBDT hozzájárulásával adhat felmentést.
- (8) A fenti témavezetői feltételek megszűnésekor – de a jogszabályi feltételek teljesülése esetén –, különösen indokolt esetben a megkezdett témavezetést a DIT támogató javaslata alapján hozott EHBDT döntéssel folytatni lehet.
- (9) A doktori értekezés címlapján a témavezető(k) nevét egyértelműen fel kell tüntetni.²⁸ Ennek meg kell egyeznie a DIT által jóváhagyott témavezető(k) nevével, a tézisfüzetre írtakkal, és az Országos Doktori Tanács adatbázisába (a www.doktori.hu honlapra) feltöltött adatokkal. Ha természettudományos vagy műszaki tudományágban valaki több mint 7 évvel a doktori képzés megkezdése után indít doktori eljárást, akkor csak különleges indok esetén kérelmezheti az EHBDT-nél, hogy disszertációján témavezetőt tüntethessen fel. Az ilyen jelölt egyéni felkészülőnek minősül.
- (10) A doktori témát, vagy a témavezető/konzulens személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben indokolt esetben a DIT az elkövetkező időszakra megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi elöljárójának véleményét. A témavezető személyének bármely okból történő változásakor az értekezésen feltüntetett témavezető(k) nevről a DIT dönt.

---

²⁸ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 13. § (6) bek.

11. §

- (1) A doktori iskola rendszeres, részletes és nyilvános tájékoztatást ad a www.doktori.hu honlapon az iskola működését illetően
  - az iskola tudományterületi, tudományági besorolásáról,
  - a törzstagok, témavezetők személyéről (a szakmai életrajzaik megadásával),
  - minőségbiztosítási tervéről,
  - a képzési tervéről,
  - működési szabályzatáról.
- (2) A doktori iskola rendszeres, részletes és nyilvános tájékoztatást ad a www.doktori.hu honlapon az iskola eredményességéről, elérhetővé téve
  - a DIT által jóváhagyott, meghirdetésre kerülő doktori témákat,
  - a PhD értekezések és téziszfüzetek, illetve DLA alkotások elektronikus formáját,
  - a fokozatot szerzettek névsorát.
- (3) A doktori iskola rendszeres, részletes és nyilvános tájékoztatást ad a doktori iskola honlapján a képzést illetően
  - a felvételi követelményekről,
  - az oktatott tantárgyakról,
  - a fokozatszerzési követelményekről.

7. Fejezet

Doktori Iskola Tanácsa (DIT)

12. §

- (1) A doktori iskolánként szervezett DIT a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő testület, amelyet a doktori iskola törzstagjai választanak, tagjait pedig az EHB²⁹ bízza meg és menti fel. A DIT elnöke a doktori iskola vezetője, munkáját titkár segíti.
- (2) A DIT szavazati jogú tagjai kizárólag
  - a törzstagság feltételeinek eleget tevő személyek, vagy - egyetemi tanárok, vagy
  - habilitált docensek, habilitált magántanárok, vagy
  - „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel, vagy
  - Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal, a művészeti doktori iskolában emellett Steindl- vagy Ybl-díjjal rendelkező személyek lehetnek.

A tanács szavazati jogú tagjainak száma legalább 7 fő. A DIT munkájában tanácskozási jogú tagként vesz részt a doktorandusz önkormányzat képviselője.
- (3) A DIT személyi összetételének biztosítania kell a művelt terület kellő szakmai lefedettségét.
- (4) A DIT tagjainak megbízatása 3 év, amely többször is megismételhető.

---

²⁹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 10. § (1) bek.

- (5) A DIT rendszeres (legalább évente ellátandó) feladatai³⁰:
- a) a doktori iskola oktatói személyének jóváhagyása, a képzésben meghirdetésre kerülő tárgyak kiválasztása;
  - b) a témakiírók és a meghirdetett témák jóváhagyása;
  - c) a felvételi bizottság előterjesztése alapján javaslat a dékán részére a doktori képzésre történő felvételre, a doktoranduszok témaválasztásainak jóváhagyása;
  - d) a képzésben részt vevő hallgatók teljesítményének értékelése;
  - e) a doktori iskola képzési tervének felülvizsgálata;
  - f) a doktori iskola nemzetközi kapcsolatainak felülvizsgálata;
  - g) a doktori iskola minőségbiztosítási tervének felülvizsgálata;
  - h) a doktori iskola működési szabályzatának felülvizsgálata.
- (6) A DIT határozatképes, ha a döntéshozatalnál tagjai felénél többen vesznek részt. A bizottság döntéseit tagjainak (nyílt vagy titkos) többségi szavazatával hozza meg. A bizottság ülései nem nyilvánosak. A személyi szavazások titkosak, kivéve a döntéselőkészítést szolgáló munkaszervezést (pl. felvételi bizottság kijelölése). A bizottság bármely tagjának kérésére, bármely kérdésben titkos szavazást kell elrendelni. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít.
- (7) Személyi kérdések esetén nem vehet részt a döntéshozatalban, aki a 2. § (4) pontja értelmében összeférhetetlen. Az összeférhetetlenség lehetőségét az érintettnek jeleznie kell.
- (8) A DIT döntése elleni jogorvoslati kérelemre a 2. §-ban leírt módon és esetekben kerülhet sor.
- (9) A DIT adminisztratív feladatait a dékáni hivatal látja el.

8. Fejezet

Felvétel doktori iskolába

13. §

- (1) A doktori iskola évente meghirdeti a felvételi lehetőségeket honlapján, valamint a hagyományos hirdetési módokon. A honlapon részletes tájékoztatást kell adni a felvétel követelményeiről, különösen az iskola specifikus elvárásairól. Egyéni tanterv szerinti felkészítés a témavezető kérésére, a DIT engedélyével lehetséges³¹.
- (2) A doktori képzésre való felvétel általános feltételei:
- a) sikeres záróvizsgálattal befejezett egyetemi tanulmányokat tanúsító, legalább jó minőségű egyetemi oklevél (az oklevél minőségét a megszerzéstől számított 2 évig kell figyelembe venni);
  - b) a választott téma kutatásához szükséges egy idegen nyelvnek legalább B2 szintű komplex államilag elismert nyelvvizsga, illetve azzal egyenértékű bizonyítvánnyal igazolt ismerete;
  - c) a szakmai terület átfogó ismerete;

³⁰ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 10. § (2) bek.

³¹ Nftv. 53. § (1) bek.

- d) kezdeti igazolt tudományos/szakmai eredmény (pl. TDK dolgozat, publikáció, építészeti tervpályázati munka, konferenciákon, tanulmányutakon való részvétel).
- (3) Külföldön szerzett oklevelet a jelentkezés előtt a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell elismertetni (és erre vonatkozó kérés esetén honosíttatni). Záróvizsga előtt álló egyetemi hallgatók jelentkezéskor leckekönyvük másolatát csatolják. Az oklevél minősítése bemutatásának határidejét a doktori iskola saját szabályzatban rögzíti, mindaddig a hallgatók csak feltételes felvételt nyerhetnek.
  - (4) Felvételre jelentkezni a doktori iskolát gondozó kar dékáni hivatalában, felvételi eljárási díj befizetése mellett lehet.
  - (5) A felvételre jelentkezőkkel a HBDT által felkért legalább 3 tagú felvételi bizottság felvételi beszélgetést folytat, meggyőződik a jelölt átfogó szakmai ismereteiről, doktori munkájával kapcsolatos elképzeléseiről, eddigi szakmai tevékenységéről, nyelvismeretéről. A bizottság 0-100 pontig terjedő pontszámmal értékeli a jelentkezők teljesítményét, ezek alapján rangsorolja őket. A felvételhez minimum 60 pont szükséges. A 60 pont csak szükséges feltétel a felvételhez, de nem jelenti annak biztosítékát, és nem jelenti bármilyen ösztöndíj garانتálását.
  - (6) A DIT a felvételi bizottság jelentése alapján, további szempontok (elsősorban a kutatási téma prioritása, a témavezető szakmai potenciálja), az EHBBDT-től kapott ösztöndíjkeretszámok, valamint a kar (szak) egyéb lehetőségeinek figyelembevételével tesz felvételi javaslatot a dékánnak. A felvételi döntés a felvételi eljárást lefolytató doktori iskola tudományágára szól.
  - (7) A doktori képzésre felvettek a DIT javaslata alapján hozott dékáni döntés szerint részesülnek állami (rész)ösztöndíjban.
  - (8) Az önköltség képzésben részt vevő hallgatók a félév harmadik hetéig kérelmet nyújthatnak be a következő félévtől állami ösztöndíjas képzésbe történő átsorolás iránt az illetékes dékánnak címezve a Dékáni Hivatalba. A kérelmet az illetékes dékán bírálja el a DIT javaslata alapján. A DIT a hallgatók teljesítményének értékelése alapján tesz javaslatot az átsorolásra – az őszi félévben október 8-ig, a tavaszi félévben március 8-ig – a dékán részére. Az átsorolásra vonatkozó döntést a dékán március 15-ig, illetve október 15-ig hozza meg, az egyetemi koordináció eredményként karra jutó keret erejéig (lásd: 7. § (7) i.). A teljesítmény értékelése első éves hallgatók esetében a felvételi bizottság jelentésén, egyébként a szemeszterenként készített munkatervben³² dokumentált szakmai és tanulmányi előrehaladás alapján történik. Az átsorolásra vonatkozó javaslat meghozatalához figyelembe kell venni a témavezető véleményét is. Az átsorolással érintett hallgatók száma legfeljebb azon állami ösztöndíjjal támogatott hallgatók számának összege, akik hallgatói jogviszonya az adott félévben végbizonyítvány megszerzése nélkül megszűnt, továbbá akik tanulmányaikat az adott félévet követően önköltséges formában folytatják tovább.³³

Azon állami ösztöndíjas hallgatókat, akikre mintatantervben adott félévre szereplő kreditek 2/3-át nem teljesítik, a DIT javaslatára a dékán a regisztrációs hét kezdetéig meghozott döntésében a következő félévtől kezdődően önköltséges képzésbe sorolhatja át.

---

³² BME Tanulmányi és vizsgaszabályzat 177. § (1) bek.

³³ Nftv. 48. § (3) bek.

- (9) A felvételi határozatban közölni kell a részvétel részletes feltételeit, a hallgatói jogviszonyhoz tartozó jogokat és kötelezettségeket is (ösztöndíj, önköltség, kedvezmények, esetleges visszatérítési kötelezettség stb.).

14. §

- (1) A doktorandusz hallgatói jogviszonyra és a doktori képzés bizonyos elemeire vonatkozó szabályokat a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tartalmazza.
- (2) A doktori képzésben tanórának számít a felsőoktatási intézményben, vagy a vele együttműködési megállapodást kötött intézményben a doktori téma területén folytatott kutatási/alkotási tevékenységre fordított idő is. Olyan tudományterületeken, ahol a kutatás/alkotás és a felkészülés könyvtárhoz, levéltárhoz, múzeumhoz, terepmunkához vagy külső adatgyűjtéshez kötött, a tevékenységet pontosan leíró – a témavezető és a doktori iskola vezetője által aláírt – engedély alapján végzett munkával, a teljesítés témavezetői igazolásával lehet ettől eltérő módon kutatási/alkotási munkaidőt teljesíteni.
- (3) A doktori képzéshez kapcsolódóan megállapodás köthető a felsőoktatási intézmény, a doktorandusz és a témavezető között.³⁴
- a) A doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézményben folyó kutatómunka esetén az önköltség összegét a DIT javaslatára a gesztor kar dékánja mérsékelheti.
  - b) A megállapodás rögzítheti a kutatómunka kreditpontokkal történő értékelésének feltételeit olyan tudományterületeken, ahol a kutatás/alkotás és a felkészülés könyvtárhoz, levéltárhoz, múzeumhoz, terepmunkához, vagy külső adatgyűjtéshez kötött.
  - c) A megállapodás kiterjedhet konkrét oktatási és kutatási feladatok, valamint az azokhoz tartozó határidők megfogalmazására.
- (4) A doktori képzésbe bekapcsolódhat az is, aki a fokozatszerzésre egyénileg készült fel, feltéve, hogy teljesítette a felvétel és a doktori képzés követelményeit. A hallgatói jogviszony ebben az esetben a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre.³⁵

9. Fejezet

Komplex vizsga

15. §

- (1) A komplex vizsgára bocsátás feltétele a doktori képzés első négy félévében legalább 90 kredit teljesítése és valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt „képzési kredit” megszerzése (kivéve a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre).

³⁴ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 11. § (1) bek.

³⁵ Nftv. 53. § (3)

- (2) A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, a tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A vizsgabizottság elnöke egyetemi tanár *vagy* Professor Emeritus *vagy* MTA Doktora címmel rendelkező oktató, kutató. A vizsgabizottság valamennyi tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A bizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó témavezetője. A témavezető a vizsga előtt legalább egy héttel elektronikus formában eljuttatja a bizottság elnökének a hallgató teljesítményének témavezetői értékelését. A komplex vizsgára a témavezetőt meg kell hívni.
- (3) A komplex vizsga két részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos/művészeti előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”).
- (4) A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó két tárgyból tesz vizsgát. A tárgyak listáját a doktori iskola képzési terve tartalmazza, és elérhető a doktori iskola honlapján. Az elméleti részben a doktorandusz a vonatkozó tudományág, művészeti ág szakirodalmában való tájékozottságáról, aktuális elméleti és módszertani ismereteiről is számot ad.
- (5) A komplex vizsga másik részében a vizsgázó előadás beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését. Előadásában kitér eredményeinek tudományos jelentőségére és innovációs tartalmára, illetve – amennyiben releváns – a kutatás technológiai motivációira, valamint az eredmények gyakorlati alkalmazhatóságra. A vizsgázó a vizsga előtt legalább egy héttel elektronikus formában benyújtja a bizottság számára az eddig elért eredményeinek rövid összefoglalását, valamint a publikálásra beküldött, illetve megjelent cikkeit.
- (6) A vizsgabizottság tagjai külön-külön értékelik a vizsga elméleti és disszertációs részét. A komplex vizsga sikeres, amennyiben a bizottság tagjainak többsége mindkét vizsgarészt sikeresnek ítélte. A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismételheti meg.³⁶
- (7) A komplex vizsgáról szöveges értékelést is tartalmazó jegyzőkönyv készül. A vizsga eredményét a szóbeli vizsga napján ki kell hirdetni.
- (8) A komplex vizsga eredménye nem számít bele a doktori fokozat minősítésének kialakításába, de sikeres teljesítése a képzés második szakaszába történő belépés feltétele.

---

³⁶ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 12. § (4) bek.

Harmadik rész

DOKTORI FOKOZATSZERZÉS

10. Fejezet

A fokozatszerzési eljárás

16. §

- (1) A doktori képzés során a komplex vizsgát követően a fokozatszerzési eljárásban a hallgató a kutatási és disszertációs szakasz teljesítésével vesz részt, amelynek célja a doktori fokozat megszerzése.³⁷
- (2) Egyéni felkészülők esetén³⁸
  - a) a doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, a komplex teljesítésével kezdődik;
  - b) a felvétel feltétele a doktori iskola működési szabályzatában meghatározott publikációs és egyéb követelmények teljesítése;
  - c) a felvétellel a felsőoktatási intézmény elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételül meghatározott minimum krediteket, azzal, hogy kérelemre az előzetesen megszerzett ismeretek, kompetenciák alapján további krediteket is el lehet ismerni;
  - d) a felvételt követő komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.
- (3) Az a doktorandusz, doktorjelölt, aki a doktorandusz, doktorjelölti jogviszonyát a 2016/2017-es tanévet megelőzően létesítette,
  - a) az Nftv. és a 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet 2016. augusztus 31-én hatályos rendelkezései szerint szerezhethet doktori fokozatot, vagy
  - b) jogosult egyéni felkészülőként korábbi doktori tanulmányai elismerése mellett felvételét kérni azzal, hogy a nyolc féléves támogatási időt - a doktori képzésben korábban már igénybe vett támogatási idejére is tekintettel - nem lépheti túl.³⁹

---

³⁷ Nftv. 53. § (2)

³⁸ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 12. §

³⁹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 26. § (6) bek.

11. Fejezet

A doktori fokozat követelményei

17. §

- (1) Előkövetelmény a sikeres záróvizsgálással, diplomavédéssel befejezett MSc vagy MA szintű, vagy azzal egyenértékű egyetemi tanulmányokat tanúsító egyetemi oklevél. Külföldön szerzett egyetemi oklevelet a kérelem benyújtása előtt a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell elismertetni, illetve honosíttatni.
- (2) Követelmény a komplex vizsga eredményes letétele.
- (3) Követelmény két idegen nyelv – a tudományterület műveléséhez szükséges – ismeretének igazolása.
  - a) Az első idegen nyelv kizárólag angol lehet. A nyelvismeret igazolásához legalább B2 szintű komplex államilag elismert nyelvvizsga, illetve azzal egyenértékű bizonyítvány szükséges.
  - b) A második idegen nyelv az illetékes HBDT által megjelölt nyelvek egyike lehet, mely ismeretét a doktori iskola működési szabályzata által előírt módon kell igazolni.
  - c) A BME idegen nyelvű doktori képzésében részt vevő hallgatók számára nem magyar állampolgárok esetén második idegen nyelvként elfogadható a magyar nyelvtudás HBDT által előírt módon történő igazolása.
  - d) Ha egy külföldi állampolgárságú személy anyanyelve, vagy az állampolgársága szerinti hivatalos államnyelve a HBDT által második idegen nyelvként elfogadottnak van megjelölve, akkor ez a nyelv a HBDT javaslata alapján hozott EHBDT döntéssel elfogadható első idegen nyelvként. Ebben az esetben a második idegen nyelv kizárólag az angol lehet.
- (4) Követelmény az önálló tudományos munkásság tézisszerű bemutatása (PhD), műszaki alkotás és az alapjául szolgáló tudományos eredmények tézisszerű bemutatása (PhD), illetve önálló művészeti alkotótevékenység eredményeinek összefoglaló bemutatása (DLA). Az eredményeket egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a pályázó szakmai publikációira és/vagy műszaki, illetve művészeti alkotásaira építve [tudományos munkánál a tézispontokhoz saját publikáció(ka)t rendelve].
- (5) Tudományos és műszaki alkotásoknál minimum feltétel legalább 4 publikáció, melyből legalább 2 idegen nyelvű megjelent (vagy közlésre elfogadott) lektorált folyóiratcikk. Értekezéssel történő pályázat esetén ebből legalább 1 „Web of Science” vagy Scopus adatbázisban szereplő folyóiratban megjelent cikk. Művészeti doktorátusnál feltétel legalább egy megvalósult művészeti alkotás.
- (6) Az (5) pontban rögzített általános követelményeken túl az illetékes HBDT által kidolgozott, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni.

- (7) A publikációs követelmények teljesítésének elbírálása a Magyar Tudományos Művek Tárába bevitt adatok, valamint a publikációk teljes szövege alapján történik.
- (8) A fokozat követelményeihez mért tudományos, műszaki, illetve művészeti feladat önálló megoldása; a doktori értekezés bemutatása és megvédése nyilvános vitában.
- Az értekezésben a jelöltnek célkitűzéseit, új tudományos/műszaki/művészeti eredményeit, szakmai alkotásának leírását, szakirodalmi ismereteit, kutatási/alkotó módszereit kell bemutatnia.
  - Az értekezés összefoglaló jellegű munka, amely magyarul, angolul, vagy kérelemre – a HBDT jóváhagyásával – az Egyetem más oktatási nyelvén is beadható.
  - Az értekezés maximum 250 ezer (építőművészeti értekezésnél 125 ezer) karakter terjedelmű lehet, amibe az ábrák által elfoglalt sorok is beleértendők (az esetleges "Függelék", illetve "Melléklet" ebbe nem kell beszámítani).
  - Értekezés esetén az összefoglaló fejezetnek tartalmaznia kell a tézisfüzetben szereplő tézispontokat, valamint a tézispontokban megfogalmazott állításokhoz egyértelműen hozzárendelt saját publikációra való hivatkozást.
  - Művészeti értekezés (DLA) esetén a jelölt az értekezés mellett alkotásait és munkásságát portfólióban nyújtja be és a védésen kiállítás formájában teszi közzemlére.

12. Fejezet

A doktori értekezés benyújtása

18.§

- (1) A doktori értekezés benyújtásának feltétele az abszolutórium megszerzése.⁴⁰ A doktori értekezést a doktorandusznak a komplex vizsgát követő három éven belül, a (2)-(7) pontokban részletezett módon kell benyújtania. Ez a határidő különös méltányolást érdemlő, az Nftv 45. § (2) bekezdésében szabályozott esetekben legfeljebb egy évvel – HBDT döntés alapján – meghosszabbítható. A fokozatszerzési eljárásban a hallgatói jogviszony szünetelése legfeljebb két félév lehet.⁴¹
- (2) A doktori értekezést az EHBDT honlapjáról letölthető „PhD és DLA értekezés leadási útmutató”-nak megfelelően kell előkészíteni és benyújtania dékáni hivatalba. Az anyag 4 nyomtatott példányban és elektronikus formában (pdf) tartalmazza az értekezést (1 kötött és 3 fűzött példány), az értekezés rövid összefoglalóját (1-1 oldal, magyar és angol nyelven), valamint a tézisfüzetet – magyar és angol nyelven –, továbbá az alábbi melléleteket papíron – a megjelölt példányszámban – és elektronikus formában is:
- a HBDT részletes követelményrendszerében megfogalmazott feltételeknek eleget tevő, az önállóan elért eredményeket megfogalmazó tézispontokhoz kapcsolt tudományos közlemények listája, illetve művészeti értekezésnél az alkotások listája (2 példány);
  - a tézispontokhoz kapcsolt tudományos közlemények másolata, illetve a művészeti alkotások megfelelő dokumentációja (1 példány);

⁴⁰ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 14. § (2) bek.

⁴¹ Nftv. 53. § (4)

- c) társszerzői lemondó nyilatkozatok (1 példány);
- d) nyilatkozat, hogy az értekezés a szerző önálló munkája, és a más művekből szó szerint idézett vagy tartalmilag átvett részeket megfelelő módon idézi (2 példány);
- e) nyilatkozat, hogy az értekezés és a téziszfüzetek leadott nyomtatott és elektronikus példányai mindenben azonosak (2 példány);
- f) nyilatkozat, hogy a jelölt hozzájárul az értekezés és a téziszfüzet nyilvánosságra hozatalához⁴² (2 példány);
- g) a nyilvánosságra hozatal elhalasztása esetén [21. § (6) bek.] az ennek engedélyezéséről szóló jegyzőkönyv-kivonat másolata (2 példány);
- h) szakmailag illetékes oktatási szervezeti egységben (vagy a HBDT előzetes jóváhagyásával más tudományos fórumon) folytatott házivédés jegyzőkönyve (2 példány).
- i) szakmai életrajz (1 példány).

A doktori iskola adminisztrátora a leadott anyagot a „Doktori eljárás ügyrendje” előírásainak megfelelően ellenőrzi.

- (3) Az értekezés benyújtásakor másolatban csatolni kell az alábbi mellékleteket:
- a) egyetemi oklevél [17. § (1) bek.];
  - b) 17. § (3a) pontban megjelölt idegen nyelvtudást igazoló dokumentum;
  - c) a második idegen nyelv ismeretének igazolása;
  - d) nyilatkozat arról, hogy a jelölt nem áll doktori fokozat visszavonására irányuló eljárás alatt, illetve 5 éven belül nem vontak vissza tőle korábban odaítélt doktori fokozatot;
  - e) nyilatkozat arról, hogy nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása, illetve fokozatszerzési eljárásra való jelentkezését két éven belül nem utasították el, illetve két éven belül nem volt sikertelenül zárult doktori védése.⁴³
  - e) az eljárási díj befizetésének igazolása. Amennyiben a bírálati eljárás lefolytatására a hallgatói jogviszony megszűnését követően kerül sor, a bírálati eljárásért díj fizetendő, amelynek mértéke megegyezik a jogszabályban meghatározott kötelező legkisebb munkabér egy havi összegével. A díj megfizetése alól mentesül, aki értekezését a hallgatói jogviszony alatt nyújtja be.

Az igazoláshoz bemutatott eredeti dokumentumról készült másolatot a dékáni hivatal ügyintézője hitelesíti.

- (4) A kérelemhez csatolható a témavezető és a szakmailag illetékes oktatási egység vezetőjének támogató nyilatkozata.
- (5) A bírálatra benyújtott értekezésen a későbbiekben nem lehet változtatni. Ha az eljárás során a Bíráló Bizottság komoly kritikai észrevételeket fogalmaz meg (például

⁴² Nftv. 53/A. § (1) bek.

⁴³ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 14. § (3).

tézispontok elutasítása vagy a tézisek állításainak megkérdőjelezése), akkor a jegyzőkönyv megfelelő részlete a disszertációhoz csatolva nyilvánosságra kerül.

- (6) A nyilvános vita magyar vagy angol nyelven, illetve kérelemre – a HBDT jóváhagyásával – az Egyetem más oktatási nyelvén folytatható le. Idegen nyelvű nyilvános vita esetén az eljárásra vonatkozó kérelem és mellékletei idegen nyelven is benyújthatók.

13. Fejezet

A doktori bírálati eljárás lefolytatása

19. §

- (1) A HBDT elnöke a bírálatra benyújtott értekezést és valamennyi mellékletét átadja a HBDT szakmailag kompetens tagjának (továbbiakban előterjesztő, aki javaslatot tesz a fokozatszerzési eljárás bírálati szakaszának megindítására vagy az értekezés elutasítására. Az előterjesztésben egyúttal javaslatot tesz a 20. §-ban megjelölt Bíráló Bizottság összetételére.
- (2) Az előterjesztő javaslata alapján a HBDT pontozásos szavazással határoz a bírálati szakasz megindításáról, vagy az értekezés elutasításáról. A HBDT egyszerű szavazással dönt a Bíráló Bizottság összetételéről.
- (5) A doktori értekezést el kell utasítani, ha a benyújtott eljárási anyag formailag hiányos (beleértve a publikációs minimum-követelmények formai teljesítését is), vagy a kérelem a munkásságra vonatkozóan valótlan adatot tartalmaz.
- (6) Az indokolással ellátott elutasító döntést írásban közölni kell a jelölttel. Formai hiányok esetében 15 napon belül egyszeri hiánypótlásra van lehetőség. Elutasítás esetén új doktori értekezést legalább 2 év eltelte után lehet ugyanazon tudományágra benyújtani. Ha a döntés alapja a munkásságra vonatkozó valótlan adat, akkor az elutasítás végleges.
- (7) A bírálati eljárás indításáról HBDT a benyújtásától számított – az egyetemi szorgalmi időszakra eső – három hónapon belül dönt. A bírálati eljárás indítási dátuma a kérelem elfogadásának napja. Az eljárás megindításáról és az indítási dátumról a HBDT elnöke a jelöltet hivatalosan is értesíti.

20. §

- (1) Az eljárás lefolytatásában a HBDT munkáját egy 5-7 tagú Bíráló Bizottság segíti, amelynek elnöke a doktori értekezés szakterületének egyetemi tanára, vagy Professor Emeritusa. A bizottság tagjai a felkért bírálók is. A Bíráló Bizottság kijelölésekor póttagokat is meg kell nevezni
- (2) A bírálati eljárásban részt vevő személyeknek tudományos (vagy művészeti) fokozattal kell rendelkezniük. A két hivatalos bíráló egyike, valamint a Bíráló Bizottság tagjainak legalább 1/3-a külső meghívott, az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban, illetve munkaviszonyban nem álló személy. Nem minősül külső meghívottnak a BME azonos karának Professor Emeritusa.

- (3) A bírálati eljárásban és a döntéshozatalban nem vehet részt, aki a 2. § (3) szerint összeférhetetlen.
- (4) A doktori fokozatszerzési eljárásban részt vevő bizottsági tagok közül díjazásban részesülhetnek a részletes szakmai értékelést készítő bírálók.

21. §

- (1) A két hivatalos bíráló a doktori tanács felkérésére, az Egyetem szorgalmi időszakára eső két hónapon belül írásos bírálatot készít a benyújtott értekezésről, és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak kitűzését nyilvános védésre.⁴⁴ A bírálatban a bíráló részletesen értékeli az értekezés, illetve műszaki/művészeti alkotás szakmai eredményeit/hiányosságait, nyilatkozik a tézispontok elfogadásáról, publikáltságáról és megfogalmazza az értekezéssel kapcsolatos kérdéseit. Állást foglal abban a kérdésben, hogy kitűzhető-e a védés. A fokozat odaítéléséről a bíráló csak a nyilvános vita során mond véleményt.
- (2) A felkért bíráló a kézhezvételtől számított egy héten belül a felkérést – indokainak közlése mellett – visszautasíthatja. Ha az egyik bíráló nem javasolja a nyilvános vita kitűzését, akkor a HBDT egy további, harmadik bírálót is felkér.
- (3) Két elutasító bírálat esetén a nyilvános vita nem tűzhető ki, ekkor a HBDT az eljárást sikertelennek minősíti, és lezárja. Új doktori értekezés benyújtása ugyanazon tudományágban leghamarabb két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.⁴⁵
- (4) Az értekezést a két támogató javaslat beérkezésétől számított szorgalmi időszakra eső két hónapon belül nyilvános vitára kell bocsátani.⁴⁶ A két hónapot a jelölt indokolt kérésére a HBDT meghosszabbíthatja. A vitát a doktori iskola szervezi. A vita időpontját és helyét legalább három héttel az esedékesség előtt meg kell hirdetni a www.doktori.hu honlapon. A doktorandusz kérelmére, a bíráló bizottság támogató véleménye alapján és a HBDT jóváhagyásával zárt védés tartható, ha a doktori értekezés szabadalmi eljárással érintett vagy nemzetbiztonsági okból minősített adatot tartalmaz.⁴⁷
- (5) Az értekezés és a tézisfüzetek mindenki számára nyilvánosak.⁴⁸ Az elektronikus verziókat a BME OMIKK munkatársa feltölti az Egyetem repozitóriumába (továbbiakban: BME MDA). A doktori iskola adminisztrátorának a védést meg kell hirdetnie, valamint az értekezés elektronikus formáját elérhetővé kell tennie a www.doktori.hu honlapon (a hozzá tartozó Handle megadásával), továbbá az értekezés egy kötött nyomtatott példányát nyilvános betekintésre el kell helyezni a védésig a dékáni hivatalban, utána a BME OMIKK-ban. Zárt védés esetén a nyilvánosságra hozatalra a 21. § (6) pont vonatkozik.
- (6) Szabadalmi, oltalmi eljárással érintett doktori értekezés esetén a doktori értekezés és a doktori tézisek nyilvánosságra hozatala a doktorandusz kérelmére, a bíráló bizottság támogató véleménye alapján és az EHBDT jóváhagyásával, legfeljebb a szabadalom, oltalom bejegyzésének időpontjáig elhalasztható. Nemzetbiztonsági okból minősített

---

⁴⁴ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 15. § (2).

⁴⁵ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (7).

⁴⁶ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (3).

⁴⁷ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (4).

⁴⁸ Nftv. 53/A. § (1).

adatot tartalmazó doktori értekezést és doktori téziseit a minősítés időtartamának letelte után kell nyilvánosságra hozni.⁴⁹

- (7) A doktorandusz a bírálatokat a nyilvános vita előtt legalább két héttel kézhez kapja, és azokra legkésőbb a védelem előtt egy héttel írásban, a védelem során – a nyilvános vitában – szóban válaszol.
- (8) A doktorandusz a nyilvános vita keretében rövid (25 perces) kötetlen előadás keretében ismerteti értekezésének téziseit, majd a bírálók, a bizottsági tagok és a jelenlévők észrevételeire, kérdéseire válaszol. A vitát a Bíráló Bizottság elnöke vezeti az EHBDT honlapjáról elérhető Doktori Ügyrendben szereplő forgatókönyv/jegyzőkönyv alapján.
- (9) A nyilvános vita lefolytatható az egyik hivatalos bíráló távollétében is, amennyiben a bíráló ezzel egyetért és írásban nyilatkozik a jelölt válaszainak elfogadásáról, és a nyilvános vitán legalább 5 bizottsági tag és a másik hivatalos bíráló jelen van.
- (10) A vita lezárása után a Bíráló Bizottság zárt ülésen, titkos szavazással, 1-2-3-4-5 pontozással, értékeli az értekezést, illetve műszaki/művészeti alkotást és a benne foglalt új tudományos eredményeket. A bizottság javaslatot tesz a doktori fokozat odaítélésére, amihez az elérhető pontszám több mint 70%-a szükséges. Az elnök az eredményt a szavazás után nyilvánosan kihirdeti és indokolja. A zárt ülésről készült jegyzőkönyvet a bizottság jelenlévő tagjai hitelesítik. A védelem eredményéről a felsőoktatási intézmény - kérelemre - igazolást ad, jelezve abban, hogy az igazolás nem jelenti a doktori fokozat odaítélését.⁵⁰
- (11) Sikertelen védelem esetén a HBDT a sikertelen védelem tényét feltünteti a www.doktori.hu adatbázisban és tájékoztatja az EHBDT-t. Az EHBDT további mérlegelés nélkül az eljárást sikertelenként lezárja. Új doktori értekezés benyújtása ugyanazon tudományágban leghamarabb két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.⁵¹

14. Fejezet

A doktori fokozat odaítélése

22. §

- (1) A bírálati eljárás eredményét a HBDT a bíráló bizottság jelentése, illetve a kapott pontszám ismeretében titkos többségi szavazással értékeli: a fokozat odaítélésének támogatásához az elérhető szavazatok több mint 50%-a szükséges. Elutasító döntést indokolni kell. A doktori fokozat odaítéléséről a HBDT előterjesztése alapján az EHBDT egyszerű többségi titkos szavazással dönt. A döntés eredményét és az odaítélt doktori fokozat minősítését az EHBDT elnöke megküldi a HBDT elnökének, aki a jelöltet értesíti.
- (2) A doktori fokozat minősítése 4,00 pontnál alacsonyabb "rite", 4,00 és 4,50 között "cum laude", míg 4,50 fölött "summa cum laude" (az aláhúzott szám a megjelölt tartományba tartozik).

⁴⁹ Nftv. 53/A. § (3).

⁵⁰ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (6).

⁵¹ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (7).

- (3) A HBDT elnöke az eljárás befejezése (illetve lezárása) után az eljárás iratanyagát visszaadja a szakmailag illetékes kar Dékáni Hivatalának. A sikeres és sikertelen védésekről a Dékáni Hivatal nyilvántartást vezet.
- (4) Az Egyetem a doktori anyakönyvben rögzített határozat alapján a tudományterület, azon belül tudományágat, illetve művészeti ágat is megjelölő oklevelet állít ki magyar és angol nyelven, és a Központi Tanulmányi Hivatal erről értesíti az Oktatási Hivatalt⁵².
- (5) A sikeresen védett doktori értekezést és téziseit, illetve a műszaki/művészeti alkotás ismertetését a fokozat odaítélését követően a „Doktori eljárás ügyrendje” előírásainak megfelelően elérhetővé kell tenni a Magyar Tudományos Művek Tárában.⁵³
- (6) Az Egyetem "Promotio sub auspiciis praesidentis Rei Publicae" kitüntetéssel avatja doktorrá azt, aki eleget tesz a vonatkozó jogszabályi feltételeknek.⁵⁴ A kitüntetéses doktorrá avatást az érintett jelölt a HBDT-hez benyújtott írásbeli kérelemben kezdeményezheti. A kérelem továbbításáról – a HBDT javaslata alapján – az EHBDT dönt.
- (7) A tiszteletbeli doktor és a tiszteletbeli mester cím odaítélését nemzetközi elismertségű tudományos munkássággal, alkotó tevékenységgel, valamint az Egyetem érdekében kifejtett munkássággal lehet kiérdemelni. A nemzetközi elismertségű tudományos munkásság megítélése érdekében a kari javaslatokat az EHBDT véleményezi a Szenátus részére (7. § (7) bek.).
- (8) A doktori fokozat az EHBDT határozata alapján vonható vissza, amennyiben megállapításra kerül, hogy a doktori fokozat odaítélésének feltételei nem teljesültek⁵⁵, vagy a jelölt a megszerzés folyamán súlyos etikai vétséget követett el, így például részben vagy egészben sajátjaként mutatta be más szellemi alkotását, vagy értekezésében hamis, vagy hamisított adatokat használt (lásd 38. §).

15. Fejezet

Külföldi doktori fokozat honosítása

23. §

- (1) Külföldi egyetemen szerzett tudományos fokozat honosítását az kérheti, aki kérelme benyújtásakor állampolgárságát, személyes adatait az állampolgárság és a személyi adat igazolására szolgáló hatósági igazolvánnyal, illetve magyarországi lakóhelyét lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal igazolja.
- (2) A honosítás iránti kérelmet a szakmailag illetékes HBDT elnökének címezve a megfelelő dékáni hivatalba személyesen kell benyújtani. A kérelemnek az alábbiakat kell tartalmaznia (2 példányban):
  - a) kérvényt, amely megjelöli a honosítani kívánt tudományos fokozat tudományterületét és tudományágát;

⁵² 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (8).

⁵³ Nftv. 53/A. § (2).

⁵⁴ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 18 §

⁵⁵ 387/2012 (XII. 19.) Korm. rendelet. 16. § (10).

- b) az eredeti oklevél közjegyző által hitelesített másolatát (kérés esetén az oklevél hiteles fordítását, a fokozatot adó egyetem doktori eljárását ismertető hivatalos kiadványt, illetve annak hiteles fordítását);
- c) a doktori értekezést 1 nyomtatott példányban és elektronikus formában (pdf), az EHBDT honlapjáról letölthető „PhD és DLA értekezés leadási útmutató” 5. pontjának megfelelően előkészítve és leadva;
- d) nyilatkozatot, hogy az értekezés leadott nyomtatott és elektronikus példánya mindenben azonos (2 példány);
- e) nyilatkozatot, hogy a jelölt hozzájárul az értekezés nyilvánosságra hozatalához⁵⁶ (2 példány);
- f) szakmai életrajzot;
- g) a kérelmező tudományos tevékenységét igazoló irodalomjegyzéket;
- h) a védés körülményeinek rövid ismertetését (milyen tárgyakból vizsgázott, volt-e nyilvános vita az értekezésről, a fokozatot javasló bizottság elnökének megnevezése), továbbá a doktori iskola és a témavezető megnevezését, (amennyiben fokozatát szervezett képzésben szerezte);
- i) a nyelvtudását igazoló bizonyítványok másolatát;
- j) nyilatkozatot arról, hogy a kérelmező az adott fokozatot más magyarországi egyetemen honosításra nem nyújtotta be, illetőleg a fokozatot más magyar egyetem nem honosította;
- k) az eljárási díj befizetését igazoló feladóvevényt. Az eljárási díj a jogszabályban megszabott kötelező legkisebb munkabér egynegyede.⁵⁷

A nyelvtudás és a magyar lakcím igazolásához bemutatott eredeti dokumentumról készült másolatot a dékáni hivatal ügyintézője hitelesíti.

- (3) Amennyiben az eljáró HBDT nem tudja kétséget kizáróan megállapítani az oklevelet kibocsátó intézmény jogosultságát tudományos fokozat adására, akkor a Magyar Ekvivalencia és Információs Központ véleményét kéri.
- (4) Az HBDT a honosítás elbírálásánál megvizsgálja, hogy a kérelmező eredményei megfelelnek-e az Egyetemen az adott szakterületen a PhD fokozat odaítélésekor elvárt követelményeknek. A HBDT az alábbi tartalmi kérdéseket vizsgálja:
  - a) a publikációs követelmények teljesülése;
  - b) önálló, új eredmények (a tézisfüzet nem követelmény, de a disszertációból egyértelműen ki kell derülnie, hogy melyek a szerző önálló, új eredményei. Ezeknek meg kell felelniük a HBDT által meghatározott követelményeknek. Kétség esetén a HBDT az eljárás során nyilatkozatot kérhet arról, hogy a szerző mely eredményeit tekinti önálló, új eredményeknek.);
  - c) a doktori szigorlat vagy vizsga eredménye (a szigorlat vagy vizsga nem követelmény olyan doktori eljárás esetében, ahol a védés maga megfelel egy soktárgyas vizsgának pl. Franciaország, USA stb.);
  - d) nyelvismeret.

⁵⁶ Nftv. 53/A. § (1) bek.

⁵⁷ 2001. évi C. törvény a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről, 64. § (1)

- (5) A HBDT kitűzhet kiegészítő feltételeket, ha azok a tartalmi megfeleltetéshez szükségesek.
- (6) A honosítási kérelmet a HBDT-nek el kell utasítania, ha a honosítani kívánt fokozat tartalmilag olyan mértékben eltér a hazai tudományos fokozat szintjétől, hogy a különbség kiegészítő feltételek teljesítésével sem szüntethető meg. El kell utasítani a kérelmet akkor is, ha a kérelmező a kiegészítő feltételek teljesítését nem vállalja.
- (7) A honosítási kérelmet a HBDT pontozásos szavazással értékeli. Az esetleges elutasítást indokolni kell. A honosítási kérelem elfogadásáról a HBDT előterjesztése alapján az EHBDT egyszerű többségi titkos szavazással dönt. A döntésről az EHBDT elnöke a jelöltet értesíti. Pozitív döntése esetén a határozatot átküldi a Központi Tanulmányi Hivatalnak (KTH). A törzskönyvezésről a kérelmezőt az Egyetem 8 napon belül írásban értesíti.
- (8) Az értekezés mindenki számára nyilvános.⁵⁸ A honosítási kérelem pozitív elbírálása esetén az elektronikus verziókat a BME OMIKK munkatársa feltölti a BME MDA-ba. Az értekezés kötött példánya elhelyezésre kerül a BME OMIKK-ban.

Külföldi egyetemmel közös képzés alapján szerzett fokozat

24. §

- (1) Külföldi egyetemmel akkor indítható közös doktori fokozat kiadására irányuló képzés,⁵⁹ ha ez írásbeli megállapodásban rögzített módon, az EHBDT jóváhagyásával, dékáni ellenjegyzéssel történik. A megállapodás feltétele, hogy az adott tudományterületen (tudományágban) a külföldi intézmény is önállóan jogosult legyen doktori fokozat odaítélésére.
- (2) A közös képzés alapján, egy eljárásban szerzett doktori fokozatról egy közös vagy két (azonos tartalmú) oklevél állítható ki, amit mindkét egyetem a saját szabályai szerint jegyez.⁶⁰
- (3) Külföldi egyetemmel közösen lefolytatott fokozatszerzési eljárásban az EHBDT jóváhagyásával el lehet térni az eljárási rendtől, azonban a jelen szabályzatban – és a HBDT-k szakterületi kiegészítéseiben – rögzített fokozatszerzési követelményeket maradéktalanul teljesíteni kell.

---

⁵⁸ Nftv. 53/A. § (1) bek.

⁵⁹ MAB 2013/6/III/1 sz. határozat, IV.2.3

⁶⁰ MAB 2013/6/III/1 sz. határozat 9. old. utolsó bekezdés

Negyedik rész

HABILITÁCIÓS ELJÁRÁSOK

16. Fejezet

A habilitációs eljárás indítása

25. §

- (1) A habilitációs eljárás indítása iránti kérelmet a tudományág/művészeti ág szerint illetékes HBDT elnökének címezve kell benyújtani az illetékes dékáni hivatalba. A kérelemben meg kell jelölni a tudományterületet és a tudományágat/művészeti ágat, amelyben a pályázó a habilitációt kéri. Amennyiben ez nem esik egybe a pályázó doktori fokozatának területével, az eltérés indokát részletezni kell. Az eljárás során alkalmazott nyomtatványokat az EHBDT honlapjáról elérhető Habilitációs Ügyrend tartalmazza.
- (2) A kérelemnek tartalmaznia kell az alábbi szakmai anyagokat:
  - a) A doktori fokozat (PhD, illetve DLA) megszerzése óta végzett tudományos, alkotó tevékenység eredményeinek tézisekben történő összefoglalása:

Tudományos jellegű habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10) publikációira épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat tézispontokhoz rendelve.

Műszaki alkotással történő pályázat esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 5) publikációira és/vagy válogatott (legfeljebb 10) műszaki alkotására épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat és alkotásokat tézispontokhoz rendelve.

Művészeti habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10), a tézispontokhoz rendelt alkotására és publikációira épülnek.
  - b) Részletes tudományos/alkotói életrajz a 4. § (2) c pont szerinti közéleti tevékenység ismertetésével (ez kiegészíthető igazoló okiratokkal, illetve a közéleti tevékenységért kapott elismerések igazolásával).
  - c) A pályázó szakirodalmi munkásságának és a műveire történt független hivatkozásoknak a listája, kiemelve a “Web of Science” szerinti hivatkozásokat. A publikációs követelmények teljesítésének elbírálása a Magyar Tudományos Művek Tárába bevitt adatok alapján történik. Művészeti pályázat esetén hivatkozásnak minősül a pályázó alkotásáról rangos szakmai fórumon megjelent ismertetés.
  - d) A pályázó által hazai vagy külföldi egyetemen oktatott tárgyak adatainak megadása, a témavezetésével készült értekezések (TDK, diplomamunka, PhD, DLA) listája.

- e) A tananyagformáló készség bizonyítására a pályázó által írt tankönyv, jegyzet, oktatási segédlet, illetve szakkönyv, ezek hiányában egy később meghirdetendő tantárgy programjának, tanmenetének és jegyzete egy fejezetének részletes kidolgozása.
- f) Három javaslat a habilitációs előadás témájára és nyilatkozat arról, hogy milyen nyelven kívánja az előadás idegen nyelvű összefoglalóját megtartani. A témák között szerepelhet az Egyetem nappali tagozatos tantárgyának megnevezése (a tanmenet és a habilitációs eljárás ütemezése alapján később kijelölendő előadással).
- (3) A kérelemhez csatolni kell az alábbi mellékleteket (hitelesített másolat formájában):
- egyetemi oklevél;
  - doktori (PhD vagy DLA) oklevél, vagy kandidátusi oklevél (külföldön szerzett tudományos fokozat esetén az egyenértékűséget bizonyító okiratot is mellékelni kell);
  - három hónapnál nem régebbi hatósági, erkölcsi bizonyítvány, amely igazolja, hogy a kérelmező büntetlen előéletű, és nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt (külföldi állampolgár esetén ezt a lakóhely szerinti hatósági bizonyítvány pótolhatja);
  - nyilatkozat, hogy a pályázónak nincs folyamatban ugyanezen tudományágban habilitációs eljárása, illetve ilyet két éven belül nem vont vissza és három éven belül nem utasítottak el;
  - az eljárási díj befizetését igazoló szelvény. Az eljárási díj megegyezik a jogszabályban megszabott kötelező legkisebb munkabér 1 havi összegével.

Hiteles másolatnak minősül a kibocsátó által az eredeti okiratról készített, és pecséttel valamint aláírással hitelesített másolat. Az Egyetem által kiadott dokumentumok esetén az eredeti bemutatása mellett a dékáni hivatal ügyintézője is hitelesítheti a másolatot. Az Egyetem részére korábban hiteles formában leadott dokumentumok esetén a hitelesítést a dokumentumot őrző szervezeti egység végzi.

- (4) Amennyiben a pályázó a benyújtást megelőző 5 éven belül szerzett MTA doktora címet a habilitáció témakörében, akkor a pályázathoz csatolni kell a cím elnyerését igazoló dokumentumot. Ebben az esetben az eljárás során a jelölt tudományos munkásságát megfelelőnek kell tekinteni, a habilitációs eljárás keretében a habilitáció odaítélésének további feltételeit szükséges vizsgálni.
- (5) Amennyiben a pályázó folyamatban lévő MTA doktori eljárása a habitusvizsgálati szakaszon támogatást nyert, akkor a 25. § (2) bek. a) pontban megnevezett tézisszerű összefoglalóként az MTA doktori téziszfüzet is benyújtható. Ebben az esetben a pályázathoz csatolni kell a habitusvizsgálat eredményét igazoló bizottsági döntés igazolását.

17. Fejezet

A habilitációs eljárás lefolytatása

26. §

- (1) A HBDT – az elnök által felkért előterjesztő javaslatára – háromtagú Bíráló Bizottságot nevez ki a pályázó habitusának vizsgálatára. A Bíráló Bizottság elnöke és legalább 1 tagja a szakterület egyetemi tanára, legalább egy tagja pedig külső szakember. A Bíráló

Bizottság értékeli, hogy a benyújtott anyag alapján a pályázó teljesítette-e a HBDT által előírt minimum követelményeket, illetve szakmai habitusa megfelel-e az Egyetem elvárásának (lásd: 4§). Ezután a Bíráló Bizottság tagjai titkos szavazáson 1-2-3-4-5 pontokkal értékeli a pályázó habitusát. Az értékelés akkor pozitív, ha a szavazatok összege meghaladja a maximálisan kapható pontok 70%-át.

- (2) A HBDT tagjai – a Bíráló Bizottság értékelését megvitatta – pontozásos szavazással értékeli a pályázó habitusát, és ezzel a tézisek bírálatra bocsáthatóságát. Pozitív értékelés esetén az HBDT a pályázati anyagot továbbítja az EHBDT részére. Negatív értékelés esetén az EHBDT részére történő továbbítás előtt a pályázónak meg kell küldeni az elutasítás indoklását és lehetőséget kell adni a pályázat visszavonására. Negatív értékelés esetén a pályázati anyaggal együtt az elutasítás részletes indoklását is továbbítani kell az EHBDT részére.
- (3) Az EHBDT elnöke a bizottsági ülés előtt legalább 1 héttel felkéri az EHBDT egy tagját a habilitációs eljárás addigi anyagainak áttekintésére, aki nem lehet sem az eljárást lefolytató HBDT tagja, sem az adott kar alkalmazottja. Az EHBDT a szakterületileg illetékes HBDT habitusvizsgálati előterjesztését nem szakmai szempontok szerint vizsgálja, hanem a vonatkozó jogszabályok és az egyetemi szabályzatok előírásainak teljesülését ellenőrzi. Az EHBDT tagjai az előterjesztés és az azt követő vita alapján pontozásos szavazással döntenek arról, hogy a pályázó szakmai habitusa megfelel-e az Egyetem elvárásának.
- (4) Amennyiben HBDT szerint a pályázó habitusa megfelelő, azonban az EHBDT értékelése negatív, az EHBDT az ügyet írásbeli indoklással együtt egyszeri ismételt vizsgálatra visszaküldi a tudományági HBDT-nek. A HBDT-nek az EHBDT indoklása figyelembe vételével a pályázó habitusa tárgyában ismételten döntenie szükséges. A vonatkozó ülésre az EHBDT egy tagot delegálhat. Amennyiben a HBDT az ismételt vizsgálat során a pályázó habitusát negatívan értékeli, a pályázati anyag EHBDT részére történő továbbítása előtt a pályázónak meg kell küldeni az elutasítás indoklását és lehetőséget kell adni a pályázat visszavonására. Pozitív HBDT értékelés esetén az EHBDT részére továbbítani kell a pályázati anyagot, valamint a HBDT álláspontját az EHBDT korábbi negatív értékelésére vonatkozóan. A továbbított pályázati anyag megvitatása során az EHBDT ülésén korábban nem vizsgált, új szempontok nem vizsgálhatóak.
- (5) Az EHBDT elutasító döntését írásban részletesen meg kell indokolni, és arról a HBDT elnökét és a pályázót értesíteni kell. Az elutasító döntés után a pályázó új habilitációs eljárást ugyanabban a tudományágban, legkorábban három év elteltével még egy alkalommal kezdeményezhet.
- (6) Az EHBDT pozitív döntés esetén a pályázati anyagot részletes bírálatra visszaküldi a HBDT részére.

27. §

A HBDT felkérése alapján a Bíráló Bizottság minden tagja írásos szakmai bírálatot készít. A bírálatok birtokában a Bíráló Bizottság javaslatot tesz a HBDT számára az eljárás nyilvános részének megindítására vagy a pályázat elutasítására. Javaslatot tesznek továbbá a habilitációs előadás témájára, ami célszerűen a pályázó által már korábban meghirdetett, vagy a jövőben meghirdetni szándékozott tantárgy tananyagának egy tanórásra eső része. Amennyiben a pályázó a benyújtást megelőző 5 éven belül szerzett MTA doktora címet a habilitáció témakörében, akkor nem kell tudományos kollokviumot tartania, a tudományos

munkásságot megfelelőnek kell tekinteni. Folyamatban lévő MTA doktori eljárás esetén a Bíráló Bizottság javaslatot tehet arra, hogy az MTA doktora cím elnyeréséért megtartott sikeres nyilvános védést a HBDT fogadja el sikeresen megtartott tudományos kollokviumnak.

28. §

A HBDT a Bíráló Bizottság véleményének megvitatása után pontozásos szavazással dönt az eljárás nyilvános részének indításáról. A HBDT a Bíráló Bizottság esetleges javaslata alapján egyszerű többségi szavazással dönt arról is, hogy folyamatban lévő MTA doktori eljárás esetén az MTA doktora cím elnyeréséért megtartott nyilvános védést elfogadja sikeresen megtartott tudományos kollokviumnak, így ezt a tudományos vitát nem kell újra megtartani.

29. §

Pozitív döntés esetén a HBDT további három taggal kibővíti a Bíráló Bizottságot. A Kibővített Bíráló Bizottság tagjai kizárólag egyetemi tanárok, habilitált docensek és habilitált magántanárok, valamint „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel vagy Kossuth-, illetve Széchenyi-díjjal rendelkező személyek lehetnek. A bizottság tagjainak legalább kétharmada egyetemi tanár, legalább egyharmada külső intézményekből meghívott, az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló személy. Nem minősül külső meghívottnak az Egyetem Professzor Emeritusa.

30. §

Negatív döntés esetén a kérelem elutasítását írásban részletesen meg kell indokolni. Elutasított kérelem után újabb eljárás ugyanabban a tudományágban két év után még egy alkalommal kezdeményezhető.

31. §

A kérelmező a kérelmet a habituszvizsgálat lezárása előtt bármikor visszavonhatja. Ez nem minősül a 30. § szerinti elutasított kérelemnek, de újabb habilitációs kérelem ekkor is két év elteltével nyújtható be legkorábban.

32. §

- (1) A habilitációra pályázó tudományterületén megkívánt széleskörű áttekintését és korszerű tudományos (művészeti) ismereteit a tézisek alapján folytatott nyilvános tudományos (szakmai) kollokvium keretében bizonyítja, míg az oktatói és ismeretátadó képességét hallgatók előtt tartott habilitációs előadáson mutatja be. A szakmai kollokviumot és a habilitációs előadást tetszőleges sorrendben, akár egy napon is meg lehet tartani. Mindkét előadást a Kibővített Bíráló Bizottság értékeli. Amennyiben a HBDT elfogadta a sikeresen megvédett, MTA doktora címért benyújtott tézisekhez kapcsolódó nyilvános vitát sikeres tudományos kollokviumnak, úgy a tudományos kollokviumot nem kell ismételtén megtartani.
- (2) A tudományos (művészeti) kollokvium, valamint habilitációs előadás helyét és idejét a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke tűzi ki, és az esedékesség előtt legalább 15 nappal a dékáni hivatalon keresztül közzé teszi. A kollokviumra személy szerint is meg kell hívni

a HBDT minden tagját, továbbá a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke által jóváhagyott legalább 50 személyt. A meghívottaknak a tézisek új eredményeket tételesen felsoroló részét a meghívóval együtt meg kell küldeni. A habilitációs előadásra a habilitációs kérelemben megjelölt szakterület egyetemi hallgatóit is meg kell hívni a kari hallgatói képviselőten keresztül. Az előadások rendkívüli esetben, kellő indok alapján, kérésre egy alkalommal elhalaszthatók.

- (3) A tudományos (művészeti) kollokviumon először a habilitációra pályázó kifejti téziseit (bemutatja alkotását), majd a három bíráló (a Bíráló Bizottság tagjai) ismerteti írásban megfogalmazott véleményét, őket követően a jelenlévők kérdéseket tesznek fel a habilitációs kérelemben megjelölt tudományszaknak, művészeti ágának a tézisekkel, alkotással összefüggő részeiből, amelyekre a pályázó válaszol. Amennyiben a kérdés feltevője a válasszal nem ért egyet, tudományos, szakmai vita alakul ki. A kollokviumot a Kibővített Bíráló Bizottság elnöke vezeti.
- (4) A Kibővített Bíráló Bizottság tagjai zárt ülésen értékelik a habilitációra pályázó tudományos, szakmai felkészültségét, majd titkos szavazáson 1-2-3-4-5 pontokkal kialakítják állásfoglalásukat. A pályázó tudományos, szakmai felkészültsége akkor minősíthető megfelelőnek, ha a szavazatok összege meghaladja a maximálisan kapható pontok 70%-át.
- (5) A Kibővített Bíráló Bizottság ugyancsak zárt ülésen titkos szavazáson 1-2-3-4-5 pontokkal értékeli a habilitációs előadást, és idegen nyelvű összefoglalását, külön-külön. Az előadás és idegen nyelvű összefoglalása akkor elfogadott, ha a szavazatok összege külön-külön meghaladja a maximálisan kapható pontok 70%-át. Az idegen nyelvű összefoglalóra csak olyan bizottsági tag szavazhat, aki rendelkezik az adott nyelvből akkreditált nyelvvizsga-bizonyítvánnyal (nevüket a jegyzőkönyvben rögzíteni kell).
- (6) Az eljárás akkor folytatható, ha a pályázó a szakmai kollokvium és a habilitációs előadás valamennyi titkos szavazásán elnyerte a maximálisan kapható pontok 70%-át. Ellenkező esetben a pályázónak lehetőséget kell adni arra, hogy 1 év elteltével, de 1,5 éven belül újabb kísérletet tegyen tudományos (művészeti) ismereteinek, illetve ismeretátadó képességeinek bizonyítására. A második kísérlet sikertelensége esetén a Kibővített Bíráló Bizottság javaslatot tesz a HBDT-nak a kérelem elutasítására és az eljárás lezárására.

33. §

A habilitációs eljárás nyilvános részének lefolytatása után a Kibővített Bíráló Bizottság indokolt írásbeli javaslatot tesz a habilitáció odaítélésére, illetve elutasítására.

18. Fejezet

A habilitáció odaítélése

34. §

- (1) A Kibővített Bíráló Bizottság véleményének megvitatása után a HBDT tagjai titkos egyszerű többségi szavazáson döntenek arról, hogy a habilitációs eljárás alapján

javasolják-e az EHBDT-nak a habilitáció odaítélését. Amennyiben a jelölt az elérhető pontszámok több mint 50%-át megkapja, a bizottság pozitív javaslatot tesz és a teljes eljárási anyagot továbbítja az EHBDT részére. Amennyiben a jelölt nem kapja meg az elérhető pontszámok több mint 50%-át, akkor az elutasítás részletes indoklását is továbbítani kell az EHBDT részére.

- (2) Az EHBDT elnöke a bizottsági ülés előtt legalább 1 héttel felkéri a bizottság egy tagját a habilitáció eljárás áttekintésére, a tartalmi és formai követelmények teljesítésének véleményezésére (az előterjesztő nem lehet sem az eljárást lefolytató HBDT tagja, sem az adott kar alkalmazottja). Az EHBDT az előterjesztés és az azt követő vita alapján egyszerű többségi szavazással dönt a habilitáció odaítéléséről. A titkos szavazással meghozott döntés akkor pozitív, ha a jelölt megkapja az elérhető pontszámok több mint 50%-át. Az elutasító döntést írásban, részletesen meg kell indokolni. Az elutasító döntés után új habilitációs eljárást ugyanabban a tudományágban legkorábban három év elteltével még egy alkalommal lehet kezdeményezni.
- (3) Az EHBDT elutasító döntése ellen a jelen Szabályzat 2.§-ban foglalt jogorvoslati kérelemi lehetőség van.
- (4) A habilitációs eljárás lefolytatását úgy kell ütemezni, hogy a teljes eljárás a kérelem benyújtásából számított 1 éven belül döntéshozatallal lezárható legyen. (Ebbe az időtartamba nem számít be az eljárás egyes részeinek esetleges megismétlése miatti idővesztés). Amennyiben ez az itt előírt időben nem történik meg, a pályázó panaszt emelhet a dékánál.

35. §

- (1) A habilitációs eljárás sikeres befejezése után az Egyetem habilitációs oklevelet ad ki. Ennek tartalmaznia kell a tudományterület és a tudomány-, illetve művészeti ág megjelölését, amelyben a pályázó a habilitációt elnyerte. A habilitációs okleveleket a Központi Tanulmányi Hivatal állítja ki és róluk anyakönyvet vezet.
- (2) Az EHBDT elnöke az eljárás befejezése (illetve lezárása) után a döntés eredményét megküldi a HBDT elnökének, aki a pályázót értesíti.
- (3) Az Egyetem a habilitációs oklevelet ünnepélyes keretek között adja át.

36. §

- (1) A habilitációt szerzett személy
  - a) használhatja a "habilitált doktor", "Dr. habil.", illetve "DLA habil." megjelölést,
  - b) élhet az önálló egyetemi előadás-hirdetés kezdeményezésének jogával abban a tudomány-, illetve művészeti ágban, amelyben a habilitációt elnyerte.
- (2) A habilitáció érvénye határidőhöz nem kötött. Visszavonása csak a 38. §-ban leírt módon lefolytatott eljárás esetén hozott EHBDT döntés alapján lehetséges. A doktori fokozat visszavonása – a habilitáció feltételeinek megszűnése miatt – egyúttal a habilitáció visszavonását is eredményezi.

37. §

- (1) Külföldi egyetemen szerzett habilitáció elismertetésére értelemszerűen alkalmazni kell a külföldi bizonyítványok és oklevelekről szóló 2001. évi C. törvény. 15. §-ban foglaltakat. A honosításról az EHBDT dönt.
- (2) A habilitációs eljárással kapcsolatos részletes eljárási szabályokat az EHBDT honlapjáról elérhető Habilitációs Ügyrend tartalmazza.

19. Fejezet

A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonása

38. §

- (1) Az egyetem a doktori eljárásban elfogadja és alkalmazza az MTA Tudományetikai kódexének plágiumra vonatkozó elveit és ajánlásait.
- (2) A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonható, ha azt annak jogosultja úgy szerezte meg, hogy részben vagy egészben sajátjaként mutatta be más szellemi alkotását, vagy értekezésében hamis, vagy hamisított adatokat használt, és ezzel a doktori ügyben eljáró testületet vagy személyt megtévesztette vagy tévedésben tartotta. A visszavonás iránti eljárás akkor folytatható le, ha a doktori fokozat, illetve a habilitáció jogosultja az eljárás kezdeményezésekor még él.
- (3) A (2) bekezdésben foglalt cselekmények nem évülnek el.
- (4) A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonása iránti eljárást az kezdeményezheti a fokozatot kibocsátó EHBDT elnökénél, aki a (2) bekezdésben foglaltakat igazolja, vagy megalapozottan valószínűsíti, továbbá doktori vagy egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik a vitatott disszertáció témájához kapcsolódó tudományterületen.
- (5) A doktori fokozat, illetve a habilitáció visszavonásáról az EHBDT dönt. A visszavonás ügyében az előterjesztő az EHBDT elnöke, aki köteles a tudományág szerint illetékes HBDT véleményét kérni arról, hogy a (2) bekezdésben foglaltak ténylegesen megállapíthatók-e a fokozat birtokosáról. A visszavonás iránti eljárásban szakértő(k) kérhető(k) felmeg, és meg kell hallgatni az érdekeltet is. Ha az érdekelt ismételt szabályos értesítés ellenére sem jelenik meg, vagy kéri meghallgatásának mellőzését, az EHBDT a meghallgatás mellőzésével is jogosult érdemi döntéshozatalra. Ha az eredeti szerző kezdeményezésére indított eljárásban a szerzői jogok megsértését jogerős bírói ítélet az eljárás megindítása előtt már megállapította, az EHBDT-nak ebben a kérdésben már nem kell vizsgálatot lefolytatnia, a jogerős ítélet elegendő a visszavonáshoz.
- (6) A visszavonásról szóló döntés elleni jogorvoslati kérelem esetén az EHBDT 5 tagú eseti bizottságot jelöl ki, melynek tagjai doktori iskola törzstagok, és legalább 50%-uk nincs foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a fokozatot visszavonó felsőoktatási intézménnyel. A jogorvoslati kérelemről az eseti bizottság véleményezése alapján a felsőoktatási intézmény szenátusa dönt.

- (7) A jogerős visszavonó határozatot az egyetem nyilvánosságra hozza, és feltünteti a www.doktori.hu honlapon is.
- (8) Visszavonás esetén az érintett a visszavonástól számított 5 évig nem jelentkezhet újabb fokozatszerzési eljárásra, illetve nem indíthat újabb habilitációs eljárást.

Ötödik rész

TUDOMÁNYOS TANÁCS

19/A. Fejezet

A Tudományos Tanács létrehozása

38/A. §

- (1) A Tudományos Tanács az Nftv. 12. § (3) bekezdés hb) pontja alapján létrehozott testület.
- (2) A Tudományos Tanács elnökének és tagjainak megválasztásáról a rektor által beterjesztett előterjesztés alapján Szenátus dönt.
- (3) A Tudományos Tanácsnak legalább 8, legfeljebb 16 tagja van. A Tudományos Tanácsnak hivatalból tagja a tudományos és innovációs rektorhelyettes, valamint az EHBDT elnöke. A további tagok személyére vonatkozó javaslatot tehetnek a rektor részére:
  - a. rektorhelyettesek;
  - b. a Tudományos Bizottság elnöke;
  - c. az EHBDT elnöke;
  - d. a karok dékánjai.
- (4) A Szenátus elé kerülő előterjesztés kialakításakor a rektor a beérkezett személyi javaslatokat a következő szempontok szerint mérlegeli:
  - a. a tagok között lehetőleg legyen 40 év alatti személy, legalább egyharmaduk legyen 45 év alatti;
  - b. legyen köztük jelentős pályázattal rendelkező;
  - c. legalább a tagok 2/3-a rendelkezzen MTA doktora címmel;
  - d. legalább egy fő jelentős (nemzetközi) szabadalommal rendelkezzen.
- (5) Az elnök és a tagok mandátumának hossza 3 év, mely többször hosszabbítható.
- (6) A Tudományos Tanács elnökének munkáját az általa megbízott helyettes és titkár segíti.
- (7) A Tudományos Tanács titkára a Tudományos és Innovációs igazgató. A Tudományos Tanács működésével összefüggő adminisztratív feladatokat a Tudományos és Innovációs Igazgatóság látja el.
- (8) A Tudományos Tanács ülésére állandó meghívott tanácskozási joggal az Egyetemi Doktorandusz Képviselőlet által delegált képviselő.

19/B. Fejezet

A Tudományos Tanács feladatai

38/B. §

A Tudományos Tanács legfontosabb feladata, hogy javaslatot tegyen az Egyetem rövid- és hosszú távú kutatási, fejlesztési, innovációs stratégiájára, amely révén erősödik az Egyetem kutatóegyetemi elismertsége, a hazai és nemzetközi tudományos kutatásban és innovációban betöltött szerepe. Ezzel kapcsolatban döntés előkészítő egyeztetéseket végez és javaslatokat tesz a rektornak az alábbi témákban:

- az Egyetem nemzetközi szerepének erősítése;
- a műegyetemi oktatói/kutatói életpálya modell meghatározása (fiatal oktatók/kutatók egyetemen belüli támogatási rendszerének fejlesztési irányai, működtetése);
- a kutatási irányok elemzése, kiemelt kutatási területek meghatározása, a szükséges infrastruktúra fenntartása illetve fejlesztése,
- egyetemi szintű belső pályázatok;
- kutató-barát és innováció-barát környezet kialakítása;
- a kutatás és oktatás összhangjának megteremtése;
- az Egyetem tudományos arculata;
- a stratégiai szakmai, szabályozási és adminisztratív feltételrendszere.

19/C. Fejezet

A Tudományos Tanács üléseinek rendje

38/C. §

- (1) A Tudományos Tanács szükség szerint, de legalább tanulmányi félévente két alkalommal tart ülést.
- (2) Az üléseket az elnök vagy helyettese hívja össze és vezeti.
- (3) A Tudományos Tanács elnöke jogosult az egyes témákhoz további szakértőket meghívni tanácskozási joggal.
- (4) A Tudományos Tanács határozatképes, ha a tagok több mint fele jelen van.
- (5) A Tudományos Tanács törekszik a konszenzusra, határozatait egyszerű többséggel hozza. Ha a Tudományos Tanács tagja a szavazás során kisebbségben maradt, és a Tudományos Tanács döntésével nem ért egyet, különvéleményét - annak írásbeli indoklásával együtt - jogosult a döntéshez csatolni. A Tudományos Tanács szavazása nem titkos.

- (6) A Tudományos Tanács ülései zártak. Az ülésekről emlékeztetőt kell készíteni, amelyet az elnök hitelesít. Az emlékeztető tartalmáról és nyilvánosságáról az SzMR rendelkezik.
- (7) Az ülés határozatait és indoklásukat, valamint a Tudományos Tanács tagjainak esetleges különvéleményeit az elnök megküldi a rektornak.

Hatodik rész

VEGYES RENDELKEZÉSEK

20. Fejezet

Vegyes rendelkezések

39. §

A DIT előterjesztése alapján a doktori iskola törzstagjainak támogatásával az EHBDT „törzstag emeritus” címet adományozhat. Ezt a címet az kaphatja meg, aki

- ugyanabban a doktori iskolában alapító tag vagy legalább 5 évvel korábban már törzstagként elfogadott személy,
- akinek dokumentált kapcsolata van az intézménnyel,
- és akit a továbbiakban témavezetői kötelezettség nem terhel.

A *törzstag emeritus*-szal szemben nem elvárás

- az 5 új közleményre vonatkozó MAB kritérium teljesítése,
- valamint a publikációs és hivatkozási adatainak a Magyar Tudományos Művek Tárába történő felvitele,

A *törzstag emeritus*

- a doktori iskolák MAB értékelési eljárásaiban már nem érintett,
- ezért nem számít be a 7 törzstagra vonatkozó DI követelményekbe,
- viszont eddigi eredményei a DI statisztikájában megmaradnak.

A *törzstag emeritus* címhez nincs szükség sem MAB határozatra, sem külön bejelentésre, annak tényét a MAB is a www.doktori.hu adatbázisba történő felvitelből tudja meg.

40. §

Ott, ahol a jelen Szabályzat a vonatkozó jogszabályokban nem rögzített, vagy annál szigorúbb feltételt támaszt (ide nem értve a felvételi, a doktori képzés és a fokozatszerzési eljárás követelményeit), az EHBDT kivételesen engedélyezheti a követelmény alóli teljes vagy részleges, illetve – jogszabályban rögzített követelmény esetén – legfeljebb a jogszabályban rögzített mértéknek megfelelő mértékű módosítását. Az EHBDT a vonatkozó jogszabályi követelmény betartását nem sértő mértékben a feltétel alóli mentesítést határozott időre adhatja meg, illetve a jóváhagyását feltétel teljesítésétől teheti függővé.

41. §

Amennyiben a BME Doktori és Habilitációs Szabályzatában előírt vagy a tudományági HBDT-k által előírt fokozatszerzési és habilitációs követelményekben változás történik, akkor a változásról született döntést követő 2 éven belül – amennyiben ez jogszabállyal nem ellentétes – a jelölt választása szerint kell alkalmazni a korábbi vagy az új követelményeket.

42. §

A 2016. szeptember 1-től hatályba lépő állami ösztöndíjas, két szakaszból álló doktori képzés felmenő rendszerben kerül bevezetésre. A nyolc féléves doktori képzés második, kutatási és disszertációs szakaszába jelentkező egyéni felkészülők 2018. szeptember 1. előtt kizárólag önköltséges hallgatóként nyerhetnek felvételt.

43. §

Jelen Szabályzatot a Szenátus a 2017. március 27-i ülésén fogadta el. A Szabályzat 2016. március 28-án lép hatályba. A 2006. szeptember 1. előtt megkezdett doktori képzésekre, és az ilyen képzést követő fokozatszerzési eljárásokra a 2009. május 25-én elfogadott, majd a 2010. május 31-i, a 2013. június 24-i, a 2013. december 16-i, a 2016. február 29-i szenátusi üléseken hozott határozatokkal módosított Doktori és Habilitációs Szabályzat (2009. évi szabályzat) 1. §, valamint 14-23. §§-ait kell megfelelően alkalmazni. A 2009. évi szabályzat egyebekben hatályát veszti.

Budapest, 2017. március 27.

(Dr. Józsa János)
rektor

Mellékletek:

1. melléklet

A tudományágak, amelyekre az Egyetem doktori képzési, valamint doktori fokozat és habilitáció odaítélési joga kiterjed

2. melléklet

Az Egyetem doktori iskoláinak listája

3. melléklet

Az Egyetem tudományági habilitációs bizottságai és doktori tanácsai

4. melléklet

Doktori oklevél mintapéldánya

5. melléklet

Habilitációs oklevél mintapéldánya

A BME doktori képzési, valamint doktori fokozat és habilitáció odaítélési joga az alábbi tudományterületekre és tudományágakra terjed ki:

Műszaki tudományok	Bio-, környezet- és vegyészmérnöki tudományok Építészmérnöki tudományok Építőmérnöki tudományok Gépészeti tudományok Informatikai tudományok Közlekedés- és járműtudományok Villamosmérnöki tudományok
Természettudományok	Fizikai tudományok Földtudományok Kémiai tudományok Matematika- és számítástudományok
Művészetek	Építőművészet
Társadalomtudományok	Gazdálkodás- és szervezéstudományok
Bölcsészettudományok	Filozófiai tudományok Pszichológiai tudományok

A BME doktori iskolái és a gesztor karok

Építőmérnöki Kar

Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi Doktori Iskola
Építőmérnöki tudományok
Földtudományok

Gépészmérnöki Kar

Pattantyús-Ábrahám Géza Gépészeti Tudományok Doktori Iskola
Gépészeti tudományok

Építészmérnöki Kar

Csonka Pál Doktori Iskola
Építészmérnöki tudományok
Építőművészeti Doktori Iskola
Építőművészet

Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar

Oláh György Doktori Iskola
Bio-, környezet- és vegyészmérnöki tudományok
Kémiai tudományok

Villamosmérnöki és Informatikai Kar

Informatikai Tudományok Doktori Iskola
Informatikai tudományok
Villamosmérnöki Tudományok Doktori Iskola
Villamosmérnöki tudományok

Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar

Kandó Kálmán Doktori Iskola
Közlekedés- és járműtudományok

Természettudományi Kar

Fizikai Tudományok Doktori Iskola
Fizikai tudományok
Matematika- és Számítástudományok Doktori Iskola
Matematika- és számítástudományok
Pszichológia Doktori Iskola (Kognitív Tudomány)
Pszichológiai tudományok

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola
Gazdálkodás- és szervezéstudományok
Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola
Filozófiai tudományok